Թիւ 7687 6 ՕԳՈՍՏՈՍ 1911 ՇԱԲԱԹ 19 Août 1911 N. 7687 نومرو ۷۶۸۷ ٦ اغستوس ۱۳۲۷ جمعه ایرتسی

ԱՐԵՒԵԼՔ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1883ԻՆ FONDÉ EN 1883 بازار ایرتسندن ماعدا هر كون نشر اولنور . تاریخ تأسیسی ۱۸۸۳

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ-ԳԱԼԱԹԻԱ

آره‌ولك
یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز ومدیری قره‌كین بویاجیان
درسعادت — غلطه
ابونه فیأتلری پوسته اجرتیله برابر ولایات
ایچون سنه‌لكی ۱۰۰ آلتی آیلغی ٥٤ غروشدر .

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

		Տարեկան	Վեցամսեայ
Գաւառներու	համար	100	54
Օտարահման	»	35	20 Ֆր.

نسخه‌سی ۱۰ پاره
10 ՓԱՐԱ

آره‌ولك
AREVELK
Journal arménien
DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE
K. BOYADJIAN
CONSTANTINOPGALATAE-L

ԹԱՂԱՅԻՆ ԵՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ

Երուանդ Սրմաքէշխանլեան կարեւոր խնդիր մը կը յուզէ զոր կ'արժէ նկատողութեան առնել։

Ծանօթ հրապարակագրին կարծիքին համեմատ, մասնաւորներու կողմէ հետզհետէ բացուած երկրորդական վարժարանները կերպով մը կը վնասեն ազգային թաղային դպրոցներու եւ նոյնիսկ մանկտիներու։

Թաղային վարժարանները «Հայ» կը պատրաստեն, մինչդեռ մասնաւոր վարժարանները «մարդ» միայն կը պատրաստեն։ Այս է Սրմաքէշխանլեանի գլխաւոր քննադատութիւնը կրթական մասնաւոր հաստատութիւններու դէմ։

Եւ ուրիշ պատճառ մըն ալ ունի յօդուածագիրը։ Երկրորդական յայտարարուած հայ մասնաւոր վարժարանները բոլորն ալ անխտիր միեւնոյն ժամանակ նախակրթարաններ են, ինչ որ աններելի յանցանք մը, կամ գոնէ աչքառու հակասութիւն մըն է իրեն համար։

Իրերու այս կացութեան արդիւնքը այն կ'ըլլայ, ըստ յօդուածագրին որ ազգ. վարժարանները կամաց կամաց կը դատարկին յօգուտ մասնաւոր՝ երկրորդական վարժարաններու, որոնք կը լեցուին 9էն մինչեւ 13-14 տարեկան աշակերտներով. ազգ. վարժարաններու հասոյթները, գլխաւորապէս տղոց թոշակներուն վրայ հիմնուած, կը նուազին եւ ազգ. դաստիարակութեան գործը թշուառ ու ողորմելի դրութեան մը կը մատնուի։ Եւ ասոր վերջնական արդիւնքը այն պիտի ըլլայ որ ազգ. վարժարանները անշուք բնակարաններու պիտի վերածուին, քանի որ ամէն տարի մասնաւոր երկրորդական վարժարաններու թիւը կ'աւելնայ եւ միեւնոյն ատեն նախակրթութեան կարեւոր գործը անոնց մէջ կ'ամփոփուի։

Ահա՛ ծանօթ հրապարակագրին յայտնած գաղափարները։

Բայց, կարելի չէ այս դիտողութիւնները իբրեւ բացարձակ ճշմարտութիւններ ընդունիլ։ Այն զանազանութիւնը որ Սրմաքէշխանլեան կը դնէ ազգ. եւ մասնաւոր վարժարաններու միջեւ, ըսելով թէ առաջինները աւելի ազգային ու հայկական ոգի մը կը կրեն քան երկրորդները, այդ զանազանութիւնը, կ'ըսեմ, իրական չթուիր ինծի։ Երկրորդական վարժարաններ հիմնողները նոյն այն ուսուցիչներն են որոնք թաղային վարժարաններու մէջ տարիներով պաշտօնավարած են եւ իրենց ընտրած դասատուներն են որոնք միեւնոյն ատեն թաղային վարժարաններու մէջ կը դասախօսեն, այնպէս որ երկու հաստատութիւններուն մէջ երկու տարբեր ոգի չկրնար տիրել, քանի որ ղեկավարող ոյժերը միեւնոյն են։ Միթէ Պէրպէրեանի, Գուրղէնի, Մէզպուրեանի կամ Շահնազարեանի վարժարաններուն աշակերտները նուա՞զ հայ ու աւելի մարդ եղած են քան մեր թաղային վարժարաններու աշակերտները։

Գուցէ խօսակցի ըլլայ սա դիտողութիւնը թէ «երկրորդական» անունով բացուած վարժարան մը պէտք չէ ունենայ միեւնոյն ատեն նախակրթարանի շրջան մը եւ թէ այդ գործը հարկ է թողուլ թաղային դպրոցներու։ Ես կը կարծեմ որ այդ երկրորդական վարժարանները արդէն նախակրթարանի ընթացք մըն ալ չպիտի հաստատէին իրենց հաստատութեան մէջ եթէ թաղային դպրոցները այս պէտքը կարենային լիուլի կերպով կատարել։ Բայց ասոր, միթէ թաղային դպրոցները բաւակա՞ն են Պոլսոյ հայ մանուկներուն նախնական կրթութիւնը ապահովելու համար։ Ապահովաբար ո՛չ, շատ մը թաղերու մէջ։ Բերա օրինակի համար, անբաւական է իր չորս թաղային նախակրթարաններով հոն գտնուող հոծ բազմութեան համար. ճիշդ այդ անբաւականութեան պատճառաւ հետզհետէ կը բազմանան այդ թաղին մէջ կրթական մասնաւոր հաստատութիւնները եւ քաջալերութիւն կը գտնեն։ Այդ վարժարանները բնաւ չեն վնասեր թաղային դպրոցներուն որոնք արդէն այնքան խճողուած են որ տեղ չունին եկած բոլոր աշակերտները ընդունելու, այլ ընդհակառակը օգտակար միջոց մը կը կատարեն օտար վարժարաններու դէմ, հոն յաճախող կամ յաճախելու պատրաստուող աշակերտները որսալու։

Իսկ եթէ երկրորդական կամ մասնաւոր վարժարաններու երեւալէն մեր թաղային դպրոցները հետզհետէ կը դատարկին ու անշուք բնակարաններու կը վերածուին, այդ ալ մեծ վնաս մը չէ։ Թաղային վարժարանները հաստատուած են ազգային մանկտին կրթելու համար, քանի որ այդ գործը կը կատարուի մասնաւոր հիմնարկութիւններու միջոցաւ, ինչ փոյթ եթէ թաղային վարժարանները չքանան։ Ազգը թաղային դպրոցներ հիմնած են այնպիսի ատեն մը ուր մասնաւոր կրթարաններ չկային եւ ծնողքները իրենց զաւակներուն կրթութեան փոյթ չէին տաներ եւ հետեւաբար ազգային իշխանութեան պարտականութիւնն էր որ այդ հոգը ինք ստանձնէր։ Այժմ վարժարանները կը բազմանան, ծնողքները դրամը չեն խնայեր իրենց զաւակներու կրթութեան համար եւ թաղային վարժարաններու պէտքը առաջուան չափ չզգացուիր. աւելի աղէկ ուրեմն։ Ասիկա մխիթարական երեւոյթ մըն է որուն համար պէտք է ուրախ ըլլանք եւ ոչ թէ տրտմինք։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՊԱՅՔԱՐԸ
ԷՍԱԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՇՈՒՐՋ

Ոեւէ թիւրիմացութեան տեղի չտալու համար եւ «Նպատակաւոր զրոյցներ» տարածողի մտադրին դեր մը այս ու այն անդամին չվերագրուելու համար, ստորեւ կը հրատարակենք ճիշդ նկարագրութիւնը կիրակի օրուան ատենաւոր նիստին։ «Արեւելք» առաջին օրէն իր սաղ էջերը բացաւ այս խնդրին առջեւ, կարեւոր զգուշութիւն մը որ պէտք չէ ուրանալ, առաւ ոգեւորելու, խրախոյս տալու համար բոլոր կրթասէրներուն որ հետաքրքրուին իրենց շրջանակի ուսումնական գործերով, տեսակ մը անաչառ ու լուրջ հակակշիռ՝ որ պիտի ստիպէր ուսուցիչները՝ աւելի եռանդ ու խնամք դնելու իրենց պաշտօնին կիրառման մէջ։

Կիրակի օր 22 անդամ ներկայ գտնուեցան ժողովին, երկու ալ պատուակալ անդամ որ քուէի իրաւունք չունին, ըստ կանոնագրի։ Որովհետեւ Միութեան անդամներէն մէկը «Արեւելք»ի մէջ զանազան ամբաստանութիւններ ըրած էր Վարչական Խորհուրդին եւ անոր գործակից Պատուիրակութեան դէմ, «Միութեան Անդամ մը» ստորագրութեամբ, լսեցին թէ՛ զինք եւ թէ՛ իրեն պատասխանողները։

«Միութեան Անդամը» ըսաւ թէ Մարգարեան էֆ.ի դէմ հրաժարեցուցման որոշումը ձեւով խախտուած է, Վարչական Խորհուրդը ամբաստանելով զինքը որ յանուն Միութեան տասը ոսկի զեղծում գործած է, մինչդեռ ինք՝ (Միութեան Անդամը) ստուգած է որ այդ զեղծումը գոյութիւն չունի, բացարձակապէս անմեղ է այդ գործին մէջ Մարգարեան, հետեւաբար այդ ամբաստանութիւնը երբեք փաստ չի կրնար ըլլալ հրաժարեցուցման, այլ եթէ տարբեր ամբաստանութիւններ կան՝ անոնք քննուին, եւ եթէ Մարգարեան չկրնայ արդարացնել ինքզինքը, այն ատեն միայն անվստահութիւն յայտնուի։ Մանաւանդ որ Մարգարեան էֆ. պաշտօնավարութեան կը յայտնէ յանձնի Ժողովոյ ամէն լուսաբանութիւն տալու, մէկ խօսքով՝ քննուելու։ Նոյնպէս ըսաւ թէ Վարչութեան գործակից Պատուիրակութիւնը որ ընտրուած է Ընդհ. Ժողովի անդամներէն՝ ապօրէն մարմին մըն է, քանի որ բանակցութեան մտած է պաշտօնական մարմնի մը, այն է Թաղ. Խորհուրդին հետ, մինչդեռ այդ իրաւունքը վերապահուած է Վարչ. Խորհուրդին, կանոնագրին 25րդ յօդուածին համաձայն։ Հետեւաբար չեղեալ կը համարէր այդ Պատուիրակութեան տեսած գործերը։ Պատասխանուեցաւ որ Մարգարեան էֆ.ն, յանուն Միութեան տասը ոսկի զեղծում մը գործեր է թէ ոչ, ասիկա չէր որ զինքը հրաժարեցնելու կը թելադրէ, այլ որովհետեւ իր պաշտօնավարութիւնը անգոհացուցիչ եղած է, եւ մանաւանդ առաւօտեան թերթի մը մէջ ամբաստանուած է որ տարիներ առաջ զեղծում մը գործեր է, հետեւաբար պէտք էր արդարացնէր ինքզինքը, եթէ սուտ էր ասիկա, մինչդեռ լռութիւն պահած է։ Նոյնպէս կանոնագրին այլեւայլ յօդուածները ցոյց տրուեցան, որով ընդհանուր կերպով կ'ըսուի թէ Ընդհ. Ժողովը իր գործերը դիւրացնելու համար մասնախումբեր կ'ընտրէ, հետեւաբար ապօրէն չէր պատուիրակութեան ընտրութիւնը։

«Միութեան Անդամը» պատասխանեց թէ կանոնագրին 25րդ յօդուածը կը ճշդէ թէ «Պաշտ. մարմիններու հետ բանակցութիւնը միայն Վարչութիւնը կը կատարէ»։ Հետեւաբար Պատուիրակութիւնը պիտակ մարմին մըն է։ Բայց Ընդհ. Ժողովը կրնայ Մատենադարանի մասնախումբ ընտրել, իր կազմակերպած [illegible] ցերեկոյթներուն կարգադիր մասնախումբ ընտրել, մինչդեռ Ներկայ Պատուիրակութեան դրութիւնը կը հակասէ կանոնագրին, պաշտօնական Մարմնի հետ բանակցութեան մտնելուն համար։ Կրկնեց որ եթէ Մարգարեան էֆ.ի անցեալին ու ներկային մէջ այնպիսի արարքներ կան որ իր հրաժարեցուցումը յառաջ բերելու չափ աններելի են, մէջտեղ դրուին, քննուին, մանաւանդ որ ինքն ալ պատրաստ է ներկայանալու, բայց ինք խիղճի դէմ կը գտնէ 35 տարուան դաստիարակ մը մէկ հարուածով տապալել։ Թեր ու դէմ սաստիկ վիճաբանութիւն մը եղաւ։ Միութեան անդամ մը ակնարկելով «Միութեան անդամ մը»ին «Արեւելք»ի մէջ հրատարակած յօդուածներուն, ըսաւ թէ անոնք վնասելու հանգամանք ունին, հետեւաբար պարսաւանքի քուէ առաջարկեց։ Այս առաջարկը անհետեւանք մնաց, «Միութեան անդամ»ին այն բացատրութիւններուն վրայ թէ Միութեան մը այս կամ այն որոշումը քննադատելը վնասել չէ անոր, իսկ եթէ այդ Միութեան օգուտը բոլորովին ուրացուի, այն ատեն կը վնասուի Միութիւնը եւ հետեւաբար այդ գերակատարն ալ կ'ըլլայ վնասող։ Ըսաւ թէ ինք Պէյլէրպէյիի, Տօլմապահչէի ժողովուրդը գրգռելով հանրագրութիւն ժողվելը պատուաբեր չնկատեր Միութեան։ Ասոր ալ պատասխանեցաւ որ յանուն Միութեան հանրագրութիւն հաւաքելու ո՛չ ոք իրաւունք ունի, բայց այս կամ այն անդամը անհատաբար, իր թաղեցի հանգամանքով հանրագրութիւն հաւաքելու ձեռնարկեր է, ինչ կրնան ընել իրենք։

Վարչական Խորհուրդը եւ իրեն գործակից Պատուիրակութիւնը՝ ինքզինքնին ամբաստանուած զգալով եղած դիտողութիւններէն, վստահութեան քուէ առաջարկեցին։ «Միութեան անդամ մը» զգացուց որ անխոհեմութիւն է վստահութեան քուէի դիմել։ Վարչ. Խորհուրդը պնդեց, եւ քուէարկութենէն գոյացած արդիւնքը հաստատեց որ Վարչական Խորհուրդին ստիպումը անխոհեմութիւն էր, որովհետեւ 12 քուէ ստացաւ. այս 12 քուէին ստ-

فخری بر افترا

«ماتن» غزته‌سنده تركیا حكومت حاضره‌سی علیهنده اوله‌رق قامیل پلطان طرفندن یازلمش اولان مقاله‌یی دونكی نسخه‌مزده عیناً ترجمه ودرج ایتمشیدك .

ناظر سابق، دیپلومات ومحرر موسیو پلطانی بو مقاله‌سندن طولایی عادی بر كفرباز، فخری بر مفتری وبالخصوص احوال شرقیه‌دن كاملاً بی خبر بر كیمسه دیه تلقی ایدییورز . چونكه خصومتكارانه بر فكر كیندار ایله قلمه آلنمش اولان بو مقاله، قامیل پلطانده عقل سلیم واعتدالك بسبتون مفقود اولدیغنی وموما الیهك بتون موجودیتیله احتراصاته قاپلمش بولوندیغنی كوستریبور كه عجبا بو احتراصاتك آلتنده ده اعتراف اولنمیه‌جق نه كبی منفعتلر مكتومدر ؟.

پاریس مطبوعاتنه عادتا بر حقارت اولان بو مقاله‌یی «ماتن» كبی مهم بر جریده‌نك نصل اولوب‌ده قبول ونشر ایتمسنه تعجب ایتمكده‌یز .

شبهه‌سز بعض نقاط جهتیله موسیو پلطانك مقاله‌سنك قسم اعظمی، بر طاقم اویله حقیقتلری محتوی‌در كه، بزده بونلری هر كون ستونلرمزده یازمقده‌یز . فقط تأسف اولنه‌جق بر حال وار ایسه اوده شودر كه، حقایق مذكوره‌یی دها مقبول ودها مؤثر بر صورتده اظهار و ارائه ایتمك، موسیو قامیل پلطانك تحت اقتدارنده اولدیغی حالده، موما الیه مقاله‌سنی هیچ بر وقت تجویز ایدلمیه‌جك بر لسانله یازوب واهمیتسز مسائلدن زیاده‌سیله بحث ایدوب، فائده‌لی بر ایش كورمكدن ایسه بالعكس احتراصاتی علولندیرمكه خدمت ایده‌جك بر طاقم، سوزلر سویله‌مكده‌در .

موسیو قامیل پلطان، تركیانك حكومت حاضره‌سنی تنقید ومؤاخذه ایتدیكی زمان بر طاقم چوجقجه دلائله مراجعت ایدییور . مثلا مطبوعات مكمل بر سربستی‌یه مالك دكلمش، اوچ سنه ظرفنده جمعیته مخالف اولدقلری ایچون اوچ محرر قتل اولنمش، بر محررده بش سنه ایچون نفی ایدلمش، دوقتور رضا نور بك محبوس ولطفی فكری بكده خیالی اشكنجه‌لره معروض اولمش، یونان قونسولوسخانه‌سی مأمورلرندن بری اذیتلره وجفالره اوغرامش، الخ ... وایشته بو وقعه‌لرك‌ده جمله‌سی بتون دنیانك افكار عمومیه‌سنی تهییج ایتمه‌لی ایمش . زیرا خاقان مخلوع، عبدالحمیدك زماننده بیله بویله شیلر ظهور ایتمز ایمش . فقط او وقت آوروپا آواز اعتراضكارانه‌سنی قالدیرییور ایمش وشمدی ایسه جریان ایدن بو وقایع قارشیسنده ممالك متمدنه تحمل ایدییور ایمش ...

ظن ایدرسه‌م عبدالحمیدك وقانلی رفقاسنك دعواسی بوندن ایی مدافعه ایدلمز .

اكر موسیو قامیل پلطان تركیا ادارهٔ جدیده‌سنی عادلانه صورتده تنقید ومؤاخذه ایتمك ایسته‌سه ایدی، رضا نور بكك قولاغیله، لطفی فكری بكك صقالیله ویاخود موسیو قونتویانیسك طرناقلریله اشتغال ایده‌جك وبونلرك اوزرینه كریان اولاجق یرده، وقایع اوزرینه احاطه‌لی بر نظرله باقه‌لی ایدی .

اكر موسیو پلطان فائده‌لی بر ایش كورمك آرزوسنده اولسه ایدی، ادارهٔ جدیده‌نك روح فعالیتنی، اونك حركتنی، وعناصر مختلفه‌یه قارشی اتخاذ ایتدیكی طوری تنقید ایتمه‌سی الزم ایدی .

اكر بو بابده‌كی نقایصه، دلائل وبراهین دخی لازم كلسه ایدی، بونلری یمنده، ماكدونیاده، حورانده وآناطولیده پك سهولتله آرایوب بوله‌بیلیردی .

آطنه هائله‌سی اسكی حسابه كچیره‌رك، ینه اعلان مشروطیتدن برو، آناطولیده یوزلرجه معصوم ارمنیلر علیهنده بر طاقم مستبد متغلبه وآدملری واسطه‌سیله ارتكاب ایدیلن جنایتلر، ادارهٔ جدیده ایچون بیوك بر لكه تشكیل ایدرلر . عجبا موسیو پلطان نه ظن ایدییور ؟ بر رضا نور بكك قولاغی ویاخود بر موسیو قونتویانیسك طرناغی یوزلرجه ارمنیلرك حیاتندن دها زیاده‌می قیمتی حائزدر ؟ ..

ارمنیلره قارشی ارتكاب ایدیلن بو قصدیات وتجاوزاتدن ماعدا، موسیو پلطان نیچون اراضی مسئله‌سندن، عثمان پاشانك هیجان آمیز نطقندن ودها بر خیلی بحرانلی مسائلدن بحث ایتمیور ؟ نیچون عربلرك سوریه‌لیلرك، ماكدونیالیلرك، مالیسورلرك میردیتالرك شكایات واعتراضاتی درمیان ایتمیور ؟ نیچون اونلرك عدم ممنونیتنك اسبابنی، مملكتی دائما معذب قیلان عمومی صعوبتلری عقلنه كتیروبده، بو بابده ادارهٔ جدیده‌یه ترتب ایدن بیوك مسئولیتلری اظهار ایتمیور ؟ بر مبعوثك قولاغنه ویاخود بر قونسولوسخانه مأمورینك طرناقلرینه یاپشمقدن نه فائده استحصال ایدیله‌بیلور ؟

ایشته بو محاكمهٔ طرفكیرانه، موسیو پلطانك مؤاخذاتنك بتون قیمتنی غیب ایتدیروب، بزی شویله بر مطالعه‌یه سوق ایدییور :

مقاله صاحبنك و اونی قبول ایدن غزته‌نك یكانه مقصدی، بولانیق صوده بالق آولامقدن عبارت اولوب، موسیو قونتویانیسك طرناقلریله ویاخود رضا نور بكك قولاقلریله قارینلرینی طویورمقدن بشقه برشیء اولمدیغی ظننده بولنیورز .

اودیان

(۱۰۸)

عبدالحمید وشرلوق هولمس

ایكنجی قسم :

قهرمان تورك خانمی

طقوزنجی فصل

حمید اندیشه‌لر ایچنده

مستبد بو فراری طویدیغنده صوك درجه حشم وغضبه كله‌رك، فراری‌یی توقیف ایتمك اوزره غایتله صیقی تحریات اجرا ایدلمه‌سنه اراده ایتدی .

بویكی وقعه حمیدی بوسبتون شاشیرتمش ایدی .

اطرافنده هر نه قدر، بر طاقم دشمنلری بولندیغنی بیلیر ایدی ایسه‌ده حالك بو درجه كسب وخامت ایده‌جكنه اینانه‌ماز ایدی .

شمدی بتون اولانلر عبدالحمیدك كوزلری اوكنده دلائل قویه ایله، طورمقده ایدی .

صوك درجه اعتنا ایتمش اولدیغی واطرافنده‌كیلرینه مبذولاً احسانلر هدیه ایتمش بولندیغی حالده ینه كندینه قارشی بویله خیانت یاپلدیغنه تعجب ایتمكده ایدی .

بو خیانتلرده، وصداقتسزلقلرده بولنانلرده كیملر ایدی ؟ كندیسنك اك زیاده احسانلرینه، شرفلرینه نائل اولانلر ...

عبدالحمید اطرافنده كیلردن هر بری كندی دشمنلری اولدیغی وهیچ كیمسه‌یه امنیت ایدلمیه‌جكنی ظن ایدوب، علیهنده دائمی بر تعقیبات اجرا ایدلمكده اولدیغی دوشونكمده ایدی ...

شدتلی صورتده حرصلانه‌رق واسع صالونده دشمنلرینه قارشی لعنت اوقویه‌رق كزنمكه باشلادی .

عزت پاشا بر كوشه‌یه چكلمش، شوكتمآب افندیسنی كمال تعظیم وتوقیر ایله كوزه‌تمكده ایدی .

عزت پاشا سویله‌جكی سوزلر كندیسی ایچون دخی فائده‌لی اولمق اوزره حرصنك وعصبیتنك كچمه‌سنی بكله‌مكده ایدی .

عزت پاشا ظاهراً تلاشه‌لی بر حالده اولوب، داخلاً غایتله ممنون ومستریح ایدی .

شوكتمآب افندیسنك حالت روحیه‌سنه ایوجه واقف اولدیغندن شمدی شبهه‌اونك بتون موجودیتنی استیلا ایتدیكنی بیله‌رك بو فرصتدن استفاده ایدوب افندیسنك بتون احوالنه كندی حكم ایتمسنی آرزو ایتمكده ایدی .

عبدالحمید، اپیجه وقت صالونده كزدكدن صوكره كلوب عزت پاشانك اوكنده طوره‌رق:

— بو كون تكمیل بنم دشمنلرمك محو اولمسنی ایسترم ... دیدیكنده، عزت پاشا جواباً :

— شوكتمآب افندم اراده‌كز موجبنجه حركت ایدیله‌جكی طبیعیدر . دیدی .

بو سوزلردن صوكره عبدالحمید، عزت پاشایه خطاباً :

— دردست ایدیلن درت كشی‌نك استنطاقلری بو كون نهایت بولوب، جزای سزالرینی بو كون كوره‌مه‌لیدرلر، دیدیكنده:

— عزت پاشا. — ارادهٔ سنیه‌لری هر حالده اجرا اولنه‌جقدر .

عبدالحمید . — البوس بك وضیا پاشاده بو كون جزالرینی كورملیدرلر ...

عزت پاشا . — شوكتمآب افندم هپسی‌ده تجزیه ایدیله‌جكدرلر .

عبدالحمید . — كندیلرینه فاعل مشترك بولنانلر كیملر، ونره‌ده دخی اولورلر ایسه، اورته‌یه چیقاریلوب جزالندرلملی‌در .

عزت پاشا . — شوكتمآب افندم نه‌كیم امریكز بویله، طبیعیدركه آرزوكز و اراده‌كز وجهله حركت ایدیله‌جكدر ...

عبدالحمید . — اكر بو امرلری اجرا ایتمز ایسه‌ك سن دخی دشمنم اولدیغنه شبهه ایده‌جكم ...

عزت پاشا . — بنم صوك درجه صداقتمه دائر كوسترمش اولدیغم دلائل اوزرینه بو ساعتلرده دخی پك بیوك بر دلیل ویرمكده‌یم .

عزت پاشا بو سوزلری قطعی بر طورله سویله‌دیكنده عبدالحمید جواب ویرمیه‌رك، درین تفكرلره مستغرق اولدیغی حالده، بردنبره :

— عزت پاشا سرایمده سندن بشقه صادق، و بنی جان ودلدن سومكده اولان بر كیمسه بولنمادیغنی بیلدیكمدن حیاتمی سكا تسلیم ایدییورم، كیزلی ویاخود آشكار دشمنلرمدن بنی هر وقت قورتارمغه چالش سنك بو صداقتنی بن تقدیر ایده‌جكم .

سكا مذكور خیانتلری اجرا ایده‌جك اولانلرله آرزو ایتدیكك وجهله حركت ایتمكه دائر صلاحیت تامه‌یی ویرییورم ... ینه سندن بشقه‌سنه امین اولمادیغمی تكرار ایده‌رم، شمدیدن كیدوب بونلره قارشی ایجاب ایدن وسائطه تشبث ایت ... خصوصیله صالحه خانمك ومشتركلرینك استنطاقه بو كون نهایت ویر ... ویرمش اولدیغم او امری اونوتمه، دیدی .

عزت پاشا بو موفقیتدن طولایی، پرمسرت ایله شوكتمآب افندیسنه لازم كلان تعظیم وتوقیری اجرا ایتدكدن صوكره، آیریلوب یازیخانه‌سنه كیتدی .

عبدالحمید یالكز قالدیغنده كندی كندینه :

— كیم بیلیر ! بلكه عزت بنم اك بیوك دشمنمدر ، دیدی .

اونجی فصل

صالحه خانمك استنطاقی دوام

عزت پاشا افندیسنك یانندن آیرلدیغنده، همان، صالحه خانمك، استنطاقنی دوام ایتمك اوزره ینه اولكی حاكملره استنطاق صالوننده تجمع ایتمه‌لرینه دائر خبر كوندردی .

(مابعدی یارین صباح)

استخراجا طبعی ممنوعدر

նուագն 6ը՝ նոյն իսկ Վարչական Խորհուրդին և Պատուիրակութեան անդամներուն քուէն էր։ Այսինքն Վարչական Խորհուրդին և Պատուիրակութեան անդամներն ինքզինքնուն վստահութեան քուէ տուին, ինչ որ շատ սխալ էր։

«Միութեան անդամ մը» անխոհեմութիւն ըրած էր Վարչական Խորհուրդին վստահութեան քուէի առաջարկը. արդարև, 20 գործօն անդամի ներկայութեան երբ 12 քուէ շահեցան, որուն 6-7ը իր և իր գործակից Պատուիրակութեան անդամներուն տուած քուէն էր, Վարչական Խորհուրդին կը մնար հրաժարիլ։ Բայց նոր տագնապի մը տեղի չտալու համար, մանաւանդ որ Վարչական Խորհուրդը Միութեան համար օգտակար անցեալ մը ունեցած է, խնդիր չըրաւ «Միութեան Անդամը»։ Տասներկուքէն դուրս միւս անդամները ձեռնպահ մնացին։ Հիմնուելով այս քուէարկութեան արդիւնքին վրայ, որոշուեցաւ որ Վարչութիւնն և իր գործակից պատուիրակութիւնը (ուրկէ հրաժարած երկու անդամին տեղ նորեր ընտրուեցան) շարունակէ իր պաշտօնները և գործադրէ իր օրինաւոր միջոցները։ Վարչական Խորհուրդին անդամներէն մը որ Թաղական Խորհուրդին հետ բանակցող Մարմնին անդամ ալ է, յայտարարեց թէ իրենք երեք քանտիտա ունեցած են Տնօրէնութեան պաշտօնին համար. Հայկ Խոճասարեան, Լեւոն Սեդրոսեան և Դաւիթ Բարունակեան էֆ.ները։ Առաջինը Երուսաղէմ պիտի երթայ ի պաշտօնէ, որով անկարելի է իր ընտրութիւնը, վերջինը՝ Թաղ. Խորհուրդին հետ անցեալին մէջ խնդիր ունեցած ըլլալով, Թաղ. Խորհուրդը անպայման կը մերժէ. հետեւաբար կը մնայ Սեդրոսեան էֆ.ն։ Զարմանալի է որ Խասեան վարժարանի բարեկարգութեան խնդիրը երբ կը բերուէր Միութեան սեղանին վրայ, ամէն հաւատք կը տրուէր որ իրենք Տնօրէնութեան համար ո՛չ մէկ քանտիտա ունին և թէ մանաւանդ Սեդրոսեան էֆ.ին քանտիտայութիւնը ինքնին բացարձակապէս անկարելի է, քանի որ Հայրիկեան էֆ.ի հետ վարժարան պիտի բանայ։ Մինչեւ այսօր նոյն այդ հաւատքները ներշնչողները իր քանտիտայութիւնը կը ջատագովէին և կը համոզէին Միութեան անդամները որ Սեդրոսեան էֆ. կուսակցական չէ։ Իսկ երբ Ա. Ամենայեան առաջարկեց Միհրան էֆ. Յովհաննէսեանի քանտիտայութիւնը, դանդաղեան անդամակիցներ Միութեան (կուսակից Սեդրոսեան ընտրութեան), բուռն կերպով ընդդիմացան, ըսելով որ Միհրան էֆ. Յովհաննէսեան կուսակցական է, Սահմ. Ռամկավար է։ Ինչպէս կը յիշեն հարկաւ ընթերցողները, դեռ երկու օր առաջ թերթերուն մէջ հրատարակուած Վարչական Խորհուրդին պաշտօնական յայտարարութիւնը կը վերջանար սա հաւատքով որ Վարչական Խորհուրդը ոչ մէկ քանտիտա ունի Տնօրէնութեան համար։

ՐԻՓՕՐԹԸՐ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՎԵՀԱՊԵՏԵԱՆ
ԷՐԶՐՈՒՄԻ ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ

Ը.

Մի քանի օր անցած՝ ճաշկերոյթ սարքեց առաջնորդարանում Յարութիւն Սրբազանը. նախապէս իմանալով նրա այդ մտադրութիւնը, հարցրեցի թէ բարձրաստիճան Ռուսներից մարդիկ պիտի հրաւիրէ և որո՞նք պիտի հրաւիրէ,

— Ո՛չ ոք չ'պիտի հրաւիրեմ, ասաց բացի Լազարեւին, երկու դաւանութեանց հայազգի երեւելիներին և տաճիկ պաշտօնեաներին։

— Այդպէս բան կ'լինի՞, սրբազան, ասացի. չէ՞ որ նահանգի և քաղաքի տէրը առայժմ Ռուսներն են։ Ըստ իս՝ անպատճառ հարկ է հրաւիրել գոնէ բոլոր զօրապետներին։

— Թող ըլլան։ Ես զանոնք չեմ ճանչնար, պատասխանեց կրքոտ շնչալով թարսուած արբը։

— Ա՛յ սրբազան, ջա՛ն սրբազան, այդպէս բան մի անիլ, հրաւիրէ գոնէ նահանգապետին, որ հրաւիրել էր քեզ և մի քանի այլ զօրապետներին։

— Հրաւիրեմ գնահանգապե՞տ, հը՛մ, անիկա ինծ ինքը պալու ըլլայ, դուրս կը վռնտեմ հոստեղէն. ես անոր քով չգնացի, Լազարեւի սեղանին գնացի. հայը նախատող և հայատեաց թշուառականի մը ես կրնա՞մ դիմում ընել, ո՛չ ո՛չ, Նիկողոսեան, այդ հարցի մասին ալ մի խօսիր, կը բարկանես զիս։

— Մի բարկանար, սրբազա՛ն և խնդիրքս լսէ, չէ՞ որ ես էլ ազգային նոյն զգացումներն եմ կրում, ինչ՝ դու և ես կ'ասեմ քեզ, թէ մեծ սխալ գործած կ'լինես, եթէ չհրաւիրես գոնէ գեներալ Բարանովին, Գեն. Կոմս Բարխին, Իշխան Թումանովին (Վրացի) ու ուրիշ մի երկուսին։

— Աղէկ կը ճանչնաս անոնց հոգին և ինչ մարդ ըլլալը։

— Եթէ չճանաչէի, չէի առաջարկել, ասացի։ Ալեքսանդր Երիցովին էլ չես հրաւիրել։

— Ո՛չ, ո՛չ, ո՛չ, ասաց, երկու ձեռքերը զզուանք ցոյց տալու կերպ օդի մէջ շարժելով։

— Իսկ Կամսարականին։

— Շատ լաւ, ասացի, բայց այս իմ յիշած գեներալներին անպատճառ պիտի հրաւիրես։

— Փէ՛ք աղէկ, փէ՛ք աղէկ. միայն թէ անոնց հասցէն պիտ տաս ինծի։

Փառաւոր սեղանին սպասաւորում էին՝ եւրոպական հագուստով, ճերմակ ձեռնոցներով բարեկիրթ երիտասարդներ որ յայտնի տների զաւակներ էին և մի քանիսը Պօլսում ուսած։ Տաճկասէր առաջնորդը առանց քաշուելու Լազարեւից, առաջին բաժակը առաջարկեց դարձեալ սուլթանի կենացը, և յարմարաւոր մի ճառ խօսեց հայերէն, իսկ եռանդոտ Ստեփաննոս եպիսկոպոսը, տաճիկներից առանց քաշուելու, բաժակ առաջարկեց Լազարեւի կենացը և հայ ազգի բարօրութեան համար և այնպիսի կրակոտ մի ատենախօսութիւն արեց հայերէն, որ Լազարեւի ասես թէ խելքը դարձաւ. ոգեւորութեան բուռն եռանդը նրա սրտում խորխոքուելով՝ արտացոլաց երեսի վրայ և բոցավառուած աչքերի մէջ։ Սպասելով որ թարգմանը վերջացնէ նախընթաց ատենախօսի ասածների տաճկերէն թարգմանութիւնը, Լազարեւը աւելի եւս խրոխտ ձեւ առնելով քան թէ ունէր՝ հրաբուխի պէս դուրս թափեց սրտի մէջ ամբարուած հայրենասիրական զգացումները, մաքուր աշխարհաբարով, և իրան տանել տալով եռացող զգացումների ուժղին հոսանքից, մոռացաւ իր ահեղ ձայնի խլացուցիչ թնդիւնը, որից տաճիկները ահաբեկուելով կուչ եկան և գունատուեցին։ Երեսը կոխած քրտինքը խոշոր թաշկինակով սրբեց և պատուիրեց ինձ, որ խօսածները թարգմանեմ ռուսերէն*)։

Լազարեւին արձագանգ տուաւ գեն. Բարանովը, որն իր ազատասիրական մտքերի համար բաւական ժամանակ աքսորանք էր քաշել Սիբիրում և յետոյ ներում ստացել և ընդունուել Կովկասեան զօրաբանակի մէջ։ Աւետարանի մի գլխից իր ճառի բնաբան առնելով՝ Բարանովը չխօսեց, այլ սոխակի պէս դայլայլեց մարդասիրութեան, արդարասիրութեան և եղբայրասիրութեան սկզբունքների վրայ և խօսքը բերեց, կապեց՝ փոքրիկ ազգերի որոնց թւում և Հայերի, կրած խաչի հետ հզօր ազգերի տիրապետութեան տակ։

---

*) Լազարեւի այդ նշանաւոր ատենախօսութիւնը, ինչպէս և նրա փառաշուք մուտքը Էրզրում՝ ժամանակին հրատարակուել են «Մշակ»ի մէջ, ի շարս՝ այդ տեղից գրած մի քանի տասնեակ իմ թղթակցութիւնների։

ԴՐ. ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՖՐԱՆՔԵՒԳԵՐՄԱՆ ՄԻՋԱԴԷՊ ՄԸ

ԵՐԿՈՒ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՍՊԱՆԵՐ ԳԵՐՄԱՆ ԴՐՕՇԸ ԿԸ ՊԱՏՌԵՆ

Բարիզէն տաղի օրուան թուով կը հեռագրեն թէ Էքս-Լէ-Պէնի մէջ Պօ-Րիվաժ՝ օթէլը գտնուող երկու ֆրանսացի սպաներ պարզուած գերմանական դրօշ մը վար առնելով պատռած են ժողովրդեան ծափահարութիւններուն մէջտեղ։ Պատերազմական նախարարութիւնը հրամայած է քննութիւն կատարել։

⁂ Պերլինի մէջ խոր զայրոյթ առաջ բերած է Էքս-Լէ-Պէնի միջադէպը։ Լրագիրները գերման կառավարութենէն կը պահանջեն որ փութով հատուցում ըլլայ այդ մասին։

⁂

ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԸ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ

Լոնտոնի երկաթուղիներու պաշտօնեաները, թիւով 3000, գործադուլ հռչակած են։ Մանչէսթրրի մէջ կացութիւնը ծանրացած է։ Լիվըրփուլ լուսաւորութենէ զրկուած է, ելեկտրական գործարաններու աշխատաւորները գործադուլ ըրած ըլլալնուն համար։

⁂ Երեսփ. Ժողովին մէջ ելմտական նախարար Պ. Լոյտ Ճորճ յայտարարած է թէ բանակցութիւններ կը կատարուին կառավարութեան ու երկաթուղիի պաշտօնեաներուն միջեւ, քննիչ յանձնախումբ մը կազմելու համար։

ՊԱՐՍԻՑ ՆԱԽԿԻՆ ՇԱՀԸ

Թէհրանէն Րիւթէրի գործակալութեան ստացած մէկ հեռագրին համաձայն, զրոյց կը շրջի թէ նախկին Շահ Մուհամմէտ Ալի սպաննուած է։ Այդ զրոյցը չէ ստուգուած տակաւին։

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՔՈԼԵՐԱՆ

Քաղաքապետը աչքի օր Խասքէօյ գնաց տուքթ. Նիզամէտտին պէյի հետ, առողջապահական միջոցներու գործադրութեան վրայ հսկելու համար։ Հականեխուեցան բոլոր այն տուները, ուր քոլերայի դէպք ու մահ պատահած է։ Երեք յանձնախումբեր կը կատարեն հականեխման գործը։ Ջեռոյններու միջոցաւ կ'այրուին վարակեալ տուներու կ'սրածները։ Հինգ հարիւր տուն պիտի հականեխուին։ Քաղաքապետը և տուքթ. Նիզամէտտին պէյ յետոյ Գարա-Աղաճ գացին, որ առողջապահական շղթայի ներքեւ կը գտնուի։ Աչքի առտու 11 դէպք պատահած է հոն։ Բժշկական հսկողութեան տակ կը գտնուին 120 տուն։ Տոքթ. Սամի պէյ Գասըմ Փաշա ղրկուեցաւ, հարկ եղած առողջապահական միջոցները տնօրինելու համար։

⁂ Աչքի օրուան 70 դէպքերը հետեւեալ թաղերուն մէջ պատահած են։ Խասքէօյ՝ 37, Գասըմ փաշա՝ 6, Պալաթ՝ 5, Պէօյիւքտէրէ՝ 1, Սիրքէճի՝ 1, Թոփթագալէ՝ 1, Օրթաքէօյ՝ 3, Ֆօճա-Մուսթաֆա Փաշա՝ 2, Էյուպ՝ 1, Ֆէրիքէօյ՝ 2, Ֆնտըգլը՝ 2, Գալաթիա՝ 2, Պէշիքթաշ՝ 1, Նշանթաշ՝ 1, Սկիւտար՝ 4. Մայիս 8էն մինչեւ հիմա 822 հոգի վարակուած և ատոնցմէ 433 հոգի մեռած են։ Աչքի օրուան վարակուածներուն 28ը իսլամ են, 28ը՝ հրեայ, 11ը յոյն և 3ը հայ։

⁂ Թաղապետութեանց նախագահներուն հրաժարականները իրարու կը յաջորդեն։ Թաղապետական Ա. ԺԴ. և ԺԸ. շրջանակներու նախագահները հրաժարական տուած են քաղաքապետ Հիւսէյին Բէհզիմ պէյի կողմէ ուղղուած յայտարարութեան հետեւանքով։ Երանի՛ թէ այս մաքրագործումը քիչ մը աւելի կանուխ սկսած ըլլար։

⁂ Քաղաքապետութեան առողջապահական քննիչ տոքթ. Խոհէմ պէյ Մաքրիքէօյ ղրկուած է, ուր քոլերայի դէպքերը կը շատնան։ Տէմիրգափուի հիւանդանոցը կ'ընդունուին քոլերայէ վարակուածները։

⁂ Քաղաքապետութիւնը հրամայեց հասած թզերու, ձուկերու և քաղիրթներու (խըզնալէ) վաճառումը արգիլել ու փտած պտուղներուն վրայ քարիւղ թափելով ծով նետել։

⁂ Կ. Պոլսոյ կուսակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ սեխին վաճառումը արգիլուած է և հրաման տրուած է որ սեխ չի ղրկուի Պոլիս։ Բայց չենք հասկնար որ ձմերուկի, սալորի ու վարունգի վաճառումը ինչո՛ւ չեն արգիլեր, քանի որ այդ պտուղներն ալ նոյնքան վնասակար են քոլերայի ատեն որքան սեխը։

⁂ Սկիւտար, Տօղանճըլար, տնակի մը մէջ բնակող բնակիչներէն մէկը քոլերայէ մեռած ըլլալով նոյն տան մէջ գտնուողները խոյս տուած են։ Յայտնի չէ թէ ո՛ւր գացած են այդ մարդիկը։ Ոստիկանութիւնը կը փնտռէ զանոնք։

⁂ Օրթաքէօյի և Պէշիքթաշի կողմերը հաստատուած առողջապահական շղթայէն երեք հոգի խոյս տուած են աչքի օր։ Սակայն ոստիկանութիւնը յաջողած է ձերբակալել զանոնք։

⁂ Թուրքիոյ զանազան կողմերը տիրող քոլերայի համաճարակին առթիւ Շէյխ-իւլ-Իսլամը հաւատացեալները կը հրաւիրէ մզկիթներուն մէջ աղօթելու, որպէս զի Աստուած անհետացնէ այդ հիւանդութիւնը։ Նոյնպէս Շէյխ-իւլ-Իսլամը խորհուրդ կուտայ իսլամութեան պատուիրած մաքրութեան կանոնները յարգելու, թոյլ տալով որ կառավարութեան ձեռք առած առողջապահական միջոցները գործադրուին տուներու մէջ։

⁂ Քաղաքապետութիւնը իմացած ըլլալով որ Պոլսոյ մէկ քանի վայրերուն մէջ առողջապահական պաշտպանութեան մասնախումբեր չեն կազմուած, Քաղաքապետական Խորհուրդին անդամ Իսմէթ պէյ քաղաքապետին կողմէ հրամայած է որ այդ մասնախումբերը կազմուին։ Նոյնպէս ժողովրդեան կոչ մը ուղղած է՝ որպէս զի քաղաքապետութեան գործը դիւրացնէ իր աջակցութեամբ։

⁂ Քաղաքապետութիւնը Տէրքօզի ջուրի ընկերութեան հետ բանակցութեան մէջ է, քոլերայէ վարակուած թաղերու փողոցները լուալու համար։

⁂ Քաղաքապետութիւնը պարկեշտ, անձնուէր, երիտասարդ և կորովի թաղապետական չաւուշներու պէտք ունի։ Անոնք որ կը փափաքին այդ պաշտօնը ստանձնել, քաղաքապետարան կը հրաւիրուին իրենց պատուաւորութիւնը յայտնող վկայագիրներով։

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Բ. Դուռը պաշտպան տէրութեանց ծանուցագիր մը ղրկելով պահանջած է որ կղզին բարձր գոմիսէր Պ. Զաիմիս չվերընտրուի և կրետական խնդիրը վերջնականապէս լուծուի Սուլթանին վեհապետական իրաւունքներուն համաձայն։ Այդ ծանուցագրին մէկ պատճէնն ալ տրուած է պաշտպան տէրութեանց Կ. Պոլսոյ դեսպաններուն։

⁂ Նախարարաց Խորհուրդը իր վերջին նիստին մէջ կրետական խնդիրով զբաղեցաւ և խորհրդակցութիւններ կատարեց, օսմ. նաւատորմը կրետական ջուրերը ղրկելու համար ի հարկին, եթէ երբեք կղզեցիները ջանան օսմ. վեհապետական իրաւունքներուն վնասել բարձր գոմիսէրին պաշտօնավարութեան շրջանը աւարտելէ յետոյ։ Առայժմ օսմ. նաւատորմը սուրիական ջուրերը պիտի երթայ և գաղտնի հրամաններ պիտի ղրկուին հրամանատարին։

⁂ Աթէնք գտնուող կրետական պետերը Կրետէ գացած են։ Կղզիին ժողովուրդը անհոգ կերպով կը զինուի։

⁂ Առժամեայ կարգադրութիւն մը ընելու համար հաւանական կը նկատուի որ ծանօթ քաղաքագէտ Պ. Էֆթէն Սքուլարի կամ Վիէննա հաստատուած Պ. Իբսիլանթի Կրետէի բարձր գոմիսէր անուանուի։

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆՈՐ ՊԱՇՏՕՆՆԵՐ

Արտաքին գործոց նախարարութիւնը արտասահմանի դեսպանատուններուն համար արխիւի քարտուղարներ կարգած է։ Պասրայէն դուրս ձգուած պաշտօնեաներէն առնուած են այդ քարտուղարները։

ՄԱՔՍԱՏՈՒՐՔԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒՄԸ

Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ արտաքին գործոց նախարար Սըր Էտուըրտ Կրէյ այս յայտարարութիւնը ըրած է, հարցումի մը պատասխանելով. «Ինչպէս յայտնի է, ատենէ մը ի վեր բանակցութիւններ կը կատարուին անգլիական կառավարութեան հաւանութիւնը ձեռք բերելու համար թրքական մաքսին 0/0ին 4 յաւելման մասին։ Այդ բանակցութիւնները կ'աղերսեն Պաղտատի երկաթուղիի խնդրին վրայ։ Օսմ. կառավարութեան առաջարկներ ըրինք Պաղտատի երկաթուղիին խնդրին նկատմամբ տնտեսական հաւասարութիւն մը հաստատելու և վերջնական կարգադրութիւն մը ընելու համար պարսկային ծոցի խնդրի մասին։ Պէտք է որ այդ բանակցութեանց մանրամասնութիւնները գաղտնի մնան որքան ատեն որ եզրակացութեան մը չենք յանգած»։

ԱԼԷՄԴԱՐԻՆ ԱՃԻՒՆՆԵՐԸ

Երէկ Նէմիզատէէն Պոլիս փոխադրուեցան աճիւնները թուրք հռչակաւոր զօրական Պայրագտար Մուսթաֆա փաշայի, որ իբր ռազմագէտ և բարենորոգիչ, մեծ համբաւ հանած է Սուլթան Սէլիմ Գ.ի օրով։ Մուսթաֆա փաշա, որ Ալէմտար կը յորջորջուի, խոնարհ ծագում մը ունի և հողագործի զաւակ էր։ Այն ատեն օսմ. կայսրութիւնը դէպի կործանում կը դիմէր։ Աբտիւլ Համիտ Ա. թէեւ լաւ տրամադրութիւններով օժտուած էր և կ'ուզէր երկիրը յառաջդիմութեան ճամբուն մէջ դնել, բայց չէր կրնար յաղթել իր շուրջը յարուցուած դժուարութիւններուն։ Այդ վեհապետին մահէն յետոյ Սէլիմ Գ. օսմ. գահը բարձրացաւ։ Սէլիմ, յառաջդիմասէր, միտքը դրած էր երկիրը վերանորոգել։ Բայց խռովայոյզ Ենիչէրիները արգելք կ'ըլլային։ Ատոնք, ամէն յառաջդիմական գաղափարներու հակառակ, Սուլթան Սէլիմը գահընկէց ըրին, անոր տեղ գահ բարձրացնելով Սուլթան Մուսթաֆան, որ տարօրինակ մտքի տէր մարդ մըն էր և խաղալիկ կը դառնար փառասէրներուն ձեռքը։ Ալէմտար Մուսթաֆա փաշա, որ Ռուսճուգի կառավարիչ էր, իր տիրոջ գահընկէցութեան լուրը առնելուն պէս, 16000 զինուոր հաւաքելով Պոլսոյ վրայ քալեց։ Ալէմտար Թօբգաբու պալատան առջեւ բանակելով Սուլթան Մուսթաֆայէն պահանջեց իրեն յանձնել Սուլթան Սէլիմը, որ բանտարկուած էր։ Սուլթան Մուսթաֆա յանձնեց Սէլիմը, բայց խեղդուած վիճակի մէջ։ Ալէմտար, որ զայրացած էր, զինուորներուն հրամայեց Թօբգաբու պալատան վրայ քալել։ Սուլթան Մուսթաֆա գերի բռնուեցաւ։ Ալէմտար բանտէն ազատելով Սէլիմ Գ.ի ազգականներէն մէկը՝ Մահմուտ իշխան՝ գահ բարձրացուց։ Ալէմտար եպարքոս կարգուելով, իբր ճարտար դիւանագէտ և զօրական, Ռուսիան դաշնակցեց և Անգլիոյ ու Ֆրանսայի հետ իբր համահաւասար տէրութիւն, յարաբերութիւններ մշակեց։ Ալէմտար, որ դիւցազնի կեանքով մը ապրած էր, դիւցազնական ալ վախճան մը ունեցաւ։ Ենիչէրիները, որոնք անկարգութեան դատապարտուած էին, նորէն ըմբոստացան ու եպարքոսին տունը պաշարեցին։ Ալէմտար իր փոքրաթիւ մարդոցմով առիւծի պէս պաշտպանեց ինքզինքը։ Տեսնելով որ թշնամիին ձեռքը պիտի անցնի, Ալէմտար հրաման տուաւ օդը հանելու տարանքը, որուն փլատակներուն տակ մնաց պաշարող 2000 Ենիչէրիներով։

ԴԱՀԼԻՃԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Կ. Պոլսէն «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի կը հեռագրեն թէ օսմ. կառավարութիւնը բոլորովին փոխած է իր ներքին և արտաքին քաղաքականութիւնը, որոշած ըլլալով դէպի Երրեակ Համաձայնութիւնը հակիլ։

ԹՈՒՐՔԵՒԳԵՐՄԱՆ ՄԻՋԱԴԷՊԸ

Գերման դեսպանատան գործակատար Պ. Ֆոն Միքել եպարքոսին հետ ունեցած տեսակցութեան միջոցին զանգատած է Ատանայի և Իզմիրի մէջ պատահած խուզարկման միջադէպերու մասին։

ՖԱՅԶԻ ՓԱՇԱ

Պատերազմ. Ատեանի որոշումով զինուորական ատեանէն վտարուեցաւ և հանգստեան թոշակի կոչուեցաւ Ֆայզի փաշա, որ Եմէն 31ր [illegible] շարժումէն յետոյ [illegible] էր։ Այն ատեն զինուորական [illegible] օգնական էր և Համիտ [illegible] իր շատ մը ժուռնալները երեւան հանուած էին։ Ինչպէս յայտնի է, Ֆայզի փաշա վերջերս Պէյրութի և Ալեփի մէջ ապստամբական շարժում մը առաջ բերած էր։

ԵՄԷՆԻ ՆԱՀԱՆԳԸ

Յունարէն թերթ մը բռնած նոյն, Եմէնի նահանգին մէջ կացութիւնը բարւոքած չըլլալով Սպանիոյ արշաւախումբին հրամանատար Ապտուլլահ փաշա Եմէն պիտի ղրկուի, հոն ծագած ըմբոստական շարժումը զսպելու համար։

⁂ Ասիրցիներու [illegible], Ջէպոյի մօտ, մէկ գնդ-տեղակալ և հինգ զինուոր ապստամբական հրոսախումբի մը ձեռքը ինկած են։

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Անատոլուի երկաթուղիներու ընկերութեան տնօրէն Պ. Հիւկէնինի, եպարքոսին և հանրօգուտ շինութեանց նախարարին միջեւ համաձայնութիւն գոյացած է Անատոլուի մէջ երկաթուղիի նոր գիծերու շինութեան գլխաւոր պայմաններու մասին։ Պայմանագրութիւնը քանի մը օրէն պիտի ստորագրուի, Խորհրդարանին ներկայացուելու համար, երբ նոր նստաշրջանը բացուի։ Նոր գիծերը հետեւեալներն են։ Ա. Սուլու-Սէքայէն Սամսոն, Սիվասով, մինչեւ Էնկիւրի՝ 530 քիլոմէթր, Բ. Եօզղատէն, դարձեալ նոյն գիծին վրայ, մինչեւ Կեսարիա՝ 160 քիլոմէթր, Գ. Կեսարիա Նիկդէէն մինչեւ Ուլու Գըշլա՝ 190 քիլոմէթր։ Այդ գիծերը պիտի միացուին Պաղտատի ու Անատոլուի նախորդ գիծերուն։ Քիլոմէթրական երաշխաւորութեամբ և [illegible] պիտի շինուին։

ՀՐԿԻԶԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Օսմ. Կայս. Պանքայի նախաձեռնութեամբ կազմուած Նպաստամատոյց յանձնաժողովը հանգանակութեան ստացուած ցուցակ մը ղրկած է մեզի, ուր սա գլխաւոր նուիրատուութիւնները կը տեսնուին. Տէօյչ Պանքի միջոցաւ հանգանակուած՝ 20,000 ֆրանք, Պ. Շոֆէր և ընկ.՝ Ռօթէրտամէն՝ 25 ոսկի, Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահ Պ. Ֆալիէր՝ 20,000 ֆրանք, Օրոզդի Պաք՝ 200 ոսկի, Մերսինի բնակիչները՝ 100 ոսկի, Պիլէճիկի բնակիչները՝ 67.11 ոսկի, Տիկին Օրոզդի՝ 43.53 ոսկի, Հանրային շինութեանց օսմ. ընկերութիւն՝ 250 մարք, Սէրայէվոյի բնակիչները՝ 22.79 ոսկի, Արխիպեղագոսի բնակիչները՝ 100 ոսկի, Պ. Լ. Ա. Սիմէօնիտէս՝ 25, Պ. Բերիքլէս Կ. Զարիֆի Մարսիլիայէն՝ 500 ոսկի, կառավարական հայթայթիչ Իսմայիլ պէյ՝ 30 ոսկի, կառավարական հայթայթիչ Հաճի Մուսթաֆա պէյ՝ 25 ոսկի։ Մինչեւ հիմա 49,789 ոսկի հաւաքուած է։

ԴԱՐԱՏԱՂԻ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ԵՒ ԷՆՎԷՐ ՊԷՅ

Պերլինի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ Էնվէր պէյ իր պաշտօնատեղին երթալու համար Դարատաղէն անցած է։ Թագաւորը Էնվէր պէյի ներկայութիւնը իմանալով՝ պալատ հրաւիրած է զայն։ Էնվէր պէյ պալատան օթոմոպիլով գացած է արքունիք։ Թագաւորին կողմէ հացկերոյթ մը տրուած է ի պատիւ Էնվէր պէյի։

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ ԹԻՒ 102

ԱՊՏԻՒԼ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՇԷՐԼՕՔ ՀՈԼՄՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՍԱԼԻՀԱ ՀԱՆԸՄԻ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԳԼՈՒԽ Ը.

Սալիհա հանըմ իր այս երկար պատմութենէն վաստակաբեկ, պահ մը լռեց և թաշկինակը հանելով ճակատը և երեսները սրբեց։ Նոյն միջոցին դուռը բացուելով՝ ներս մտաւ Իզզէթ փաշա և գնաց կրկին բազմելու նախագահական աթոռը, որուն վրայ առժամեայ կերպով նստած էր Թահսին փաշա։

—Տիկին, եթէ կը հաճիք, շարունակեցէք ձեր պատմութիւնը ըսաւ Իզզէթ փաշա ծայրայեղ քաղաքավարութեան շեշտով մը։

«Երբ Հագգը պէյ տեսաւ որ տագնապս անցած է, շարունակեց Սալիհա հանըմ, ըսաւ ինծի. «Տիկին, այն հարուածը որ ձեզ կը ջախջախէ, նոյն սաստկութեամբ կ'իջնայ նաեւ իմ վրաս. ձեր ձեռքէն ձեր երկու մանչ զաւակները կը խլեն ու ծովուն մէջ խեղդամահ կ'ընեն չարաչար, իմ ալ նոյնպէս մէկ հատիկ զաւակս ձեռքէս կը յափշտակեն. մեր երկու սիրտերը միեւնոյն վէրքովը կ'արիւնի և երկուքիս հոգիներն ալ միեւնոյն տանջանքներով կը գալարուին։ Այս անհուն ցաւերուն մէջ մէկ բան միայն կրնայ մեզ մխիթարել, այն է՝ վրէժխնդրութիւնը... վրէժխնդրութիւն յանուն մեր զաւակներուն և յանուն հայրենիքի բոլոր զոհուած զաւակներուն... Թո՛ղ մեր կեանքը ա՛լ ասկէ ետքը միակ նպատակ մը ունենայ՝ այն է հայրենիքի փրկութիւնը և բռնաւորին ջախջախումը։ Այս բեղմնաւոր աշխատութեան մէջ միայն կրնանք մեր այրած սրտերուն սփոփանքը գտնել և տոկալ կեանքի բեռին։» Այս խօսքերը ամբողջ էութիւնս ցնցեցին, յիշեցի ամուսինս ու իր վրէժխնդրութեան գերագոյն կոչը ու զաւակներս որոնք այդ կոչին գործադրութեան նուիրուած էին՝ ահա՛ իրենք ալ գահ կ'երթային արիւնարբու բռնակալութեան... այդ ժամուն հոգիս մէջ արձագանգեց հարիւրաւոր մայրերու ողբն ու կոծը և վրէժի աղաղակը և յանկարծ թօթափելով կանացի տկարութիւնս ոտքի ելայ և Հագգը պէյի ձեռքը սեղմելով գոչեցի. «Այո՛, թող այս վայրկեանէս մեր երկուքիս ճակատագիրը միանայ միեւնոյն նպատակին շուրջ, բռնակալութեան տապալումը և հայրենիքի փրկութիւնը թո՛ղ ըլլայ ա՛սկէ ետքը մեր կեանքին միակ նպատակը և թո՛ղ մեր ամբողջ հոգեկան ու ֆիզիքական զօրութիւնն ու կարողութիւնը դէպի հոն ձգտի։ Պատանին որ աչքերը խոշոր բացած մեզի մտիկ կ'ընէր, եկաւ ձեռքերս համբուրեց սրտագին յուզմունքով մը և ըսաւ. «Ձեզ ալ առէ՛ք ձեզի հետ, ես ալ կուզեմ հայրենիքի համար զոհուող ընկերներուս վրէժը լուծել...։» Ահա՛ այսպէս, այդ ձկնորսի տնակին մէջ կազմուեցաւ այն քօմիթէն որ ձեզի այսօր այնքան սարսափ կը պատճառէ և որ անդողդոդ կերպով կը դիմէ իր նպատակին, առանց ձեր հալածանքներուն առջեւ տեղի տալու...։

Սալիհա հանըմ լռեց և գլուխը հակեց դէպի վար ուժասպառ երեւոյթով։ Անցեալին բոլոր այդ աղետալի վերյիշումները բոլորովին խռոված էին զինքը ու ալ խօսքը շարունակելու զօրութիւն չէր մնացած վրան։

Իզզէթ փաշա ժամացոյցը նայեցաւ. չորսը անցած էր և գիշեր լուսնալու մօտ էր։

— Տիկին, ըսաւ մեր հարցաքննութիւնը հոս կը վերջացնենք և վաղը կը շարունակենք մնացած մասը, որովհետեւ կը տեսնեմ որ ո՛չ դուք խօսելու կարողութիւն ունիք և ո՛չ ալ մենք մտիկ ընելու, մանաւանդ որ ձեր պատմութիւնը հասաւ այն կէտին մը որ բուն մեզ չհետաքրքրող հարցերուն շուրջը կը դառնայ...։ Ուրեմն առ այժմ գացէք հանգչելու։

Այս խօսքերը արտասանելով՝ պալատականը զանգակը հնչեց և սենեկապան մը երեւցաւ դրան սեմին վրայ։

— Կանչեցէ՛ք պահապանները, որպէսզի տիկինը իր տեղը փոխադրեն, հրամայեց։

Եւ վայրկեան մը ետքը անոնք որ Սալիհա հանըմը ներս բերած էին, եկան և ձերբակալեալը դուրս հանեցին սրահէն։

Դատաւորները իրենք ալ մէկիկ մէկիկ զիրար ողջունելէ ետքը, դուրս ելան սրահէն։

ԳԼՈՒԽ Թ.

ՀԱՄԻՏ ՄՏԱՏԱՆՋ Է

Ինչպէս ըսինք, վարագոյրի մը ետեւէն, Ապտիւլ Համիտ ներկայ գտնուած էր Սալիհա հանըմի ամբողջ հարցաքննութեան։ Եւ սակայն ինք բոլորովին տարբեր բանի մը կը սպասէր։ Ինք կը յուսար որ Սալիհա, ահ ու սարսափի մատնուած, իր պալատականներուն ոտքը պիտի իյնար և լեզուապատառ աղաչանքներով ներում պիտի հայցէր ու կատարեալ խոստովանութիւններ պիտի ընէր, մէկիկ մէկիկ մատնելով իր բոլոր դաւակիցները և գաղտնի կազմակերպութեան բոլոր մանրամասնութիւնները։ Սակայն, ընդհակառակը, ամբողջ ժամեր այդ տարօրինակ կորովով կինը ուրիշ բան չէր ըրած այլ զինքը ամբաստանել ամենախարազիչ բառերով ու նախատինքներով։ Համիտ իր թաքստոցէն քանի մը անգամ կատաղութեան նոպաներ ունեցած էր, ուզած էր հրամայել որ այդ կինը տանջանքներու ենթարկեն մինչեւ որ լեզուն բացուի և իր ուզածին պէս խօսեցնել տալ զայն, իսկ հակառակ պարագային, չարաչար մահուամբ մեռցնել...։ Բայց այս կատաղի գաղափարները վայրկենապէս տեղի տուած էին խոհեմութեան առջեւ. խելքովն զգացած էր որ այդ կինը չպիտի ընկճուէր ֆիզիքական չարչարանքներէ և իր մահը բանի մը չպիտի ծառայէր, ու լաւագոյն համարած էր համբերել, թոյլ տալ որ ուզածին պէս խօսի, մինչեւ որ կարգը գայ գաղտնի կազմակերպութեան, դաւադրութիւններուն, ոճիրներուն և եթէ այն ատեն յամառէր բան մը չըսելու, գործադրել բռնի միջոցները։ Իզզէթ փաշա որ հարցաքննութեան միջոցին երկու անգամ իր աթոռէն քով գացած էր, անոր հրահանգները ստանալու համար, ինքն ալ իր վեհափառ տիրոջ կարծիքէն էր, այն է՝ ամբաստանեալին հետ մեղմութեամբ վարուիլ և թոյլ տալ որ ուզածին պէս խօսի և յետոյ տեսնել թէ ինչ դիրք բռնելու էր անոր հանդէպ։

(Շարունակելի)

ՔԱՍԸՄ ՓԱՇԱՅԻ ՁՈՐԸ

Գասըմ Փաշայի ձորին վրան ցոյելու և մինչեւ Թաթավլայի բլուրը ծառուղի մը շինելու աշխատութեան ձեռնարկուած է շաբաթէ մը ի վեր։ Առայժմ 50 գործաւորներ կ'աշխատին, բայց շաբաթ մը յետոյ գործաւորներուն թիւը 200ի կամ 300 հոգիի պիտի բարձրացուի։ Ձորին երկու կողմի կարգ մը տուները պիտի փլցուին։ Երկու մեթր բարձրութեամբ կոյուղի մը պիտի շինուի, որ ծովեզերքէն պիտի սկսի, մինչեւ Եէնիչէհիր յանգելու համար։ Ծովէն մինչեւ Գասըմ Փաշա՝ կոյուղին վեց մեթր լայնութիւն պիտի ունենայ։ Իսկ չորս մեթր՝ մինչեւ Բաքալ Քէօփրիւսի, ու երկու մեթր Եէնիչէհիր։ Ծառուղին լայնութիւնը 22 մեթր պիտի ըլլայ մինչեւ Գասըմ Փաշայի մզկիթը, 18 մեթր մինչեւ Բաքալ Քէօփրիւսիւ, 15 մեթր մինչեւ Յունաց Էվանկէլիսթրիա եկեղեցին։ Շինութեան աշխատութիւնները 15 ամիս պիտի տեւեն։

ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳԻՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գերմանիոյ կայսեր մասնաւոր հրաւէրով, գահաժառանգ իշխան Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. յառաջիկայ աշնան Պերլին պիտի երթայ, գերմանական բանակին զօրախաղերուն ներկայ գտնուելու համար։ 1500 ոսկի ճամբու ծախք պիտի տրուի։

ՊԱՅԹՈՒՑԻԿ ՆԻՒԹԵՐ

Նախարարաց Խորհուրդը արգիլած է քիմիական պայթուցիկ նիւթերու, այսինքն քլօրաթ տը բօթասի, քլօրաթ տը սուտի, նիթրաթ տը սուտի և բորակի Թուրքիա ներմուծումը։ Այդ արգելքը գործադրելի պիտի ըլլայ լրագիրներուն մէջ հրատարակուելէն երեք ամիս յետոյ որպէսզի այդ նիւթերէն յանձնառութիւն ընող վաճառականները չտուժեն։

ՑԵՐԵԿՕՐԵԱՅ ԾՈՎԱՅԻՆ ՊՏՈՅՏ

Բազմաթիւ ընտանիքներու կողմէ յայտնուած փափաքին վրայ, «Մարմարա Էքսփրէս» ընկերութիւնը հաճութեամբ կը ծանուցանէ թէ իր «Էքսփրէս» անուն շոգենաւը Ղալաթիոյ քարափէն ճամբայ պիտի ելլէ յառաջիկայ կիրակի, 20 օգոստոս, կէս օրէն երկու ժամ յետոյ, ծովային պտոյտ մը կատարելու համար, որ մինչեւ իրիկուան ժամը 7 պիտի տեւէ։ Շոգենաւը Վասիլոր պիտի երթայ ու իջնէ և կղզիներուն շուրջը պտոյտ մը պիտի ընէ։ Տոմսակին գինն է 10 դրուշ։ Մինչեւ ութը տարեկան տղոց կէս գին։ Տոմսակները շոգենաւուն մէջ պիտի տրուին։ Ուտելիքները և ըմպելիները չափաւոր գնով։ 3—2

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Բերա Ձիւպա փողոց բնակող օթօմօպիլի հնոցապան մը, Եօրկի անուն, անցած գիշեր գինով տուն դարձաւ և բէվօլվէրով անձնասպան եղաւ։

ՍՊԱՅԻ ՄԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ.— Հարիւրապետ Իպրահիմ էֆ. վաշտի մը հրամանատարութիւնը փոխանորդաբար վարած ատեն առանց արտօնութեան Գարաաղ գացած ըլլալով զինուորականութենէ վտարուեցաւ և մէկ տարուան բերդարգելութեան դատապարտուեցաւ։

ԿԱՅՍ. ԼԻՍԷ ԱՂՋԿԱՆՑ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՆ. ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՔԱՇՈՒՄԸ ՓՈՐՁՆԱԼՈՒ Է

30,000 տոմսակներէ բաղկացած վիճակահանութիւն մը սարքուած է աղջկանց կայս. լիսէին համար, որ Գանտիլլիի մէջ պիտի բացուի մօտերս, օսմ. նորասուն աղջկանց մտաւորական մշակութեան նպաստելու հայրենասիրական նպատակով։ 2219 տոմսակներ զանազան պարգեւներ պիտի շահին։ Մեծ պարգեւը 3000 օսմ. ոսկի է։ 5էն 1000 ոսկիի զանազան պարգեւներ ալ կան։ Կէս տոմսակի գինն է մէկ օսմ. ոսկի. քառորդինը՝ կէս օսմ. ոսկի և 1/8ինը՝ մէկ քառորդ օսմ. ոսկի։ Այդ տոմսակներէն գնելով մարդ նպաստած կ'ըլլայ երկրին ամենէն կարեւոր և ամենէն օգտակար կրթական մէկ հաստատութեան, առանց հաշուելու վերոյիշեալ պարգեւները։ Տոմսակներու վաճառումէն գոյացած արդիւնքը Օսմ. Կայս. Պանքան պիտի դրուի։ Թիրաժը տեղի պիտի ունենայ 1911 նոյեմ. 13ին, Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին օրը, Օսմ. Կայս. Պանքային կեդրոնատեղին մէջ, յիշեալ պանքային և աղջկանց կայս. լիսէին վարչական մարմնոյն հսկողութեան ներքեւ։ Շահած պարգեւները պիտի վճարուին այդ սեղանաւորական հաստատութեան կողմէ։ Օսմ. Կայս. Պանքան, Հանր. Պարտքի. Վարչութիւնը, ծխախոտի Ռէժին իրենց վրայ ստանձնած ըլլալով տոմսակներու վաճառումը, տոմսակ գնել ուզողները կրնան դիմել այդ հաստատութեանց կեդրոններուն կամ մասնաճիւղերուն գանձանոցներուն մէջ։ Տոմսակ ծախողներուն համար մրցանակաւոր պայմաններ։ 35—28

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԸ

Խառն Ժողովը Քաղաք. Ժողովէն առաջ երէկ նիստ կազմեց և նկատի առաւ Սսի վանքին սեփական Բալասի Չիֆթաանի, Կիլիկիոյ հ. նգ. Մկրտիչ Կաթողիկոսէ փոխանցուած կալուածոց և Մարաշի Առաջնորդ. հանգ. Տ. Մկրտիչ Եպիս.ի ժառանգութեան խնդիրը, որ ուսումնասիրուած էր ժողովական Գալուստ էֆ. Գույումճեանի կողմէ, և որոշեց Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին հաղորդել Չիֆթաանի սեփականութեան մասին ինչ ինչ օրինական արտայայտութիւններ։ Բ. դիտելով որ հանգ. Մկրտիչ Կաթողիկոսէն փոխանցուած կալուածոց գեանի տեսակները յայտնուած չեն, որոշեց խնդրել նորին սրբազնութենէն այդ կալուածներուն սէնէտներու օրինակները։ Իսկ գալով Մարաշի Առաջն. Տ. Մկրտիչ Եպսկ.ի ժառանգութեան խնդրոյն, դիտելով որ կտակ չկայ, այլ լոկ յայտարարութիւն մըն է, որոշեց ժառանգորդաց յանձնառութեան համաձայն գրել Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին որ մէկ երրորդ մասը տանայ յօգուտ Սսի վանքին և մնացեալ երկու երրորդը օրինաւոր ժառանգորդաց յանձնուի։ Բ. Ժողովին յանձնարարութեան համաձայն դիւանապետ Բարթող էֆ. Թէլեան ուսումնասիրած էր Պուլկարիոյ հովուութեան խնդիրը ներկայացուցած տեղեկագիր մը։ Ժողովը խորհրդակցելէ յետոյ, Արշարունի Տ. Յովհաննէս սրբազանի և Վահան էֆ. Փափազեանի յանձնեց նախաքննել ներկայեալ ծրագիրը։ Գ. Պոլուի և Տէվլէթ Համիտէի Թաղ. Խորհուրդները զատ զատ գրելով կը խնդրէին որ իրենց հովուութիւնը կցուի Նիկոմիդիոյ Առաջնորդարանին։ Ըստ որում Գասթէմունիի Առաջնորդութեան պէրաթը տակաւին տրուած չէր, Ժողովը ընդունիլ դատեց նոյն թեմերու խնդիրքը և ըստ առաջնոյն միացուց զանոնք Նիկոմիդիոյ վիճակին։

ՔԱՂԱՔ. ԺՈՂՈՎԸ

Խառն Ժողովէն ետք, Քաղաքական Ժողովը եւս առանձին գումարուելով հետեւեալ տնօրինութիւնները ըրաւ։ Ա. Գասըգիւղի ուսուցչաց խնդրոյն համար կազմուած Վարչական Մասնախումբը ներկայացուցած էր իր տեղեկագիրը, որով խնդրոյն վիճակը կը պարզէր, վերապահելով վարչութեան անոր եզրակացութիւնն ու որոշումը։ Քաղաք. Ժողովը նկատողութեան առնելով նոյն տեղեկագիրը, եզրակացուց թէ՝ ուսուցիչները կարգապահութեան տեսակէտով թերութեան մէջ գտնուած էին, անսաստելով Թաղ. Խորհրդոյ հրահանգներուն, քանի որ իրենց պաշտօնականութիւնը կը պահանջէր հետեւիլ իրենց վերադաս մարմնոյն կարգադրութեանց։ Միւս կողմէ որովհետեւ Թաղ. Խորհուրդն ալ կանխեր էր վարժարանը փակել, չէնքին նորոգութեան կարօտ ըլլալը պատճառաբանելով և այս փակումը դպրոցական տարեշրջանին աւարտը չէր նշանակեր, քանի որ քննութիւնները դեռ աւարտած չէին, և քանի որ Կազմական Կանոնագրին 41րդ յօդուածը կը պահանջէ որ երբ տարեշրջանի մէջ ուսուցիչ մը արձակուի պաշտօնէն, Թաղ. Խորհուրդը պարտաւոր է անմիջապէս իմացնել Ուսումն. Խորհրդոյ, ինչ որ չէր ըրած։ Ժողովը հաստատեց թէ ուսուցիչները արձակուած էին տարեշրջանին մէջ՝ Կազմ. Կանոնագրին հակառակ և որոշեց միանգամայն նոյն յօդուածին հետեւողութեամբ ուսուցչաց մասին Թաղ. Խորհրդոյ ամբաստանագիրը յղել Ուսումն. Խորհրդոյ, որպէսզի անմիջապէս քննէ և տեղեկագրէ արդիւնքը, ըստ այնմ խնդրոյն ամբողջութեան նկատմամբ կարեւորը տնօրինելու համար։ Բ. Կիւրինի Գաւառ. Ընդհ. Ժողովոյ կողմէ պատրաստուելով ի նորոյ վիճակին Ազգ. Երեսփ. Միսաք Գօչանեան էֆ.ի վերընտրութեան տեղեկագիրը, ղրկուած էր։ Ժողովը ստուգելով օրինաւորութիւնը, որոշեց տեղեկագրել Ազգ. Ժողովոյ։ Քաղաք. Ժողովը որոշեց յառաջիկայ չորեքշաբթի օր նիստ գումարել։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Ուսումնական Խորհուրդը նիստ գումարեց երէկ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը և զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։ 1. Նկատելով որ կրթական խնդրին լուծումը մօտալուտ է, և վարժարաններու ծրագիրը պիտի ներկայացուին կառավարութեան արձանագրուելու համար, որու հետեւանքով և կրթական նախարարութեան հետ գոյացած համաձայնութեան համեմատ, «խառն» ճանչցուած ազգ. վարժարաններու շրջանաւարտներն ալ պիտի վայելեն այն ամէն իրաւունքները, զոր ունին պետական և մասնաւոր «խառն» վարժարանի շրջանաւարտները, որոշեց Տնտեսական Խորհրդոյ հետ խորհրդակցութեամբ մայրաքաղաքիս 6-7 թաղերու վարժարանները վերածել հնգամեայ «խառն»ի երկու տարիներու յաւելումով, նախապէս բանակցելով Թաղ. Խորհուրդներու հետ, և ըստ այնմ բաժնել նոյն թաղերուն՝ պետութենէն ստացուելիք կրթական նպաստը։ 2. Որոշեց շրջաբերական գրով հրահանգ տալ Թաղ. Խորհուրդներուն որ համաձայնակին աւելի վարժարաններու մաքրութեան հոգ տանելու, ի մասնաւորի ողջապահութիւն ընծայելով աշակերտներուն մաքուր և զտեալ ջուր հայթայթելու։ 3. Հաստատեց Եւդոկիոյ Գաւառ. Ուսումնական Խորհրդոյ, ինչպէս նաև Թօփգափու ազգ. վարժարանի հոգաբարձութեան ընտրութիւնները։ 4. Նկատառութեան առաւ Սամաթիոյ Սանուց միութեան կանոնագիրը, և ինչ ինչ բարեփոխութիւններով վերադարձուց Խառն Ժողովոյ։ 6. Զբաղեցաւ կարգ մը ուսուցիչներու վկայականներու խնդրով։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տրապիզոնի մեր թղթակիցը հետեւեալը կը գրէ յուլիս 30 թ. ով.— Պէքիր Սամի պէյ Ափրիկեան Տրիպոլսոյ կուսակալ նշանակուելուն առթիւ երէկ ժամը ութին միթինկ մը կազմուեցաւ ազատութեան հրապարակին վրայ և արդիւնքը հեռագրուեցաւ Ներքին գործոց նախարարութեան, պահանջուելով որ Պէքիր Սամի պէյ պահուի իր այժմու պաշտօնին մէջ և չհեռացուի անկից, քանի որ Պէքիր Սամի պէյէն պիտի օգտուի Տրապիզոնի կուսակալութիւնը։ Անշուշտ Ներքին գործոց նախարարութիւնը պիտի հաճի անտես չընել ժողովուրդին այս խնդրանքն ու արդար բաղձանքը։ Բարձրաստիճան պաշտօնատարներու այս հաճախ փոփոխութիւնները, առանց պատճառի, չենք կարծեր որ օգուտ մը ընծայեն. ընդհակառակը։

⁂ Ռուսահայ համակրելի գրագէտներ Ա. Ահարոնեան և Փ. Խաժակ այսօր հոս հասան Կարինէն։ Ժողովուրդէն բաւական թիւով բազմութիւն մը դիմաւորել գացած էր կառքերով 4—5 ժամ տեղ։ Մէկ քանի օր հոս մնալէ յետոյ կը մեկնին Պոլիս։

⁂ Անցեալ տարի Գաւառ. Ժողովը դպրոցներու 950 ոսկի սահմանած էր։ Այս տարի 1050-1100ի բարձրացուցած է։ Յաւելումը ինքնին մեծ բան մը չէ, բայց այսքանով ալ կարելի էր գէթ աստիճան մը փափաքուած կանոնաւորութեան մէջ դնել վարժարանները։ Անցեալ շրջանը ապարդիւն անցաւ գրեթէ, ներկայ շրջանն ալ գոնէ անոր շարունակութիւնը չըլլայ։

⁂ Կառավարութեան և առաջնորդարանի միջեւ բաւական ատենէ ի վեր բանակցութեան նիւթ է եղած վանքի կալուածներէն և հողերէն (վանքի հողերը Փերմաններով ապահովել կացուցեալ են վերջերս, Սերովբէ վրդ.ի հասնելէն առաջ 60-70 ոսկի մըն ալ գանձեց կառավարութիւնը վանքի վարձակալին կաշիները ծախելով) տեղւոյն աղջկանց վարժարանի չէնքին կալուածական տուրք գանձելու խնդիրը։ Գաւառ. Ժողովը այս խնդիրը ուսումնասիրելու համար յանձնաժողով մը կազմած էր որ մէկ նիստ իսկ չունեցաւ և խնդիրը նոյնպէս երեսի վրայ ձգուած կը մնար։ Վերջերս կուսակալութենէն գրաւորապէս պահանջուեցաւ այդ կալուածներու տուրքերուն վճարումը, ծանուցանելով միանգամայն թէ վերջին անգամ առաջնորդարանի պահանջուած մէկ ամիս ժամանակամիջոցը շատոնց անցած է։ Սերովբէ վարդապետ նոր թագրիրով մը դիմելով կուսակալին, խնդրեց որ մինչեւ Պատրիարքարանի և կառավարութեան միջեւ այս կարգի խնդիրներու առթիւ տեղի ունեցած բանակցութեան վերջնական եզր մը յանգիլը յետաձգուի տուրքերու պահանջումը։ Յուսալի է որ առայժմ յետաձգուի։

ՀՐԱՒԷՐ

Ազգ. Որբանոցի նախկին բոլոր Սաներէն կը խնդրուի վաղը օգոստ. 7ի կիրակին ժամը 1ին (Ը. Ե.) ներկայ գտնուիլ «Ժողովուրդ» ընթերցարանը, սանուց միութեան մասին խորհրդակցելու համար։

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Արմաշու Դպրեվանուց խնամակալութիւնս մայրաքաղաքիս և մօտակայ թեմերէն հայ բարեպաշտ ժողովրդեան կը փութայ ծանուցանել թէ, յառաջիկայ կիրակի 14 օգոստ. Տօն Ս. Աստուածածնի, Նախորդ Պատրիարք Ամեն. Տ. Տ. Եղիշէ Ս. Արքեպիսկոպոս Դուրեան, Արմաշու Չարխափան Ս. Աստուածածնի Տաճարին մէջ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցանելով, իր պերճախօս քարոզութեամբ պիտի մխիթարէ ուխտաւոր ժողովուրդը։

Նոյնպէս ի գիտութիւն կը ծանուցուի որ, այս պատեհութեամբ նոյն օրը յետ միջօրէի պաշտօնական բացումը պիտի կատարուի Նորին Ամենապատուութեան նախագահութեամբ Դպրեվանուց աւելի քան 1000 ոսկի ծախքով ի նորոյ կառուցուած մեքենաշարժ աղօրիքին։

Կարեւոր կը համարիմք ըսել որ ուխտաւոր ժողովրդեան հանգստութեան համար կարեւորն տնօրինուած է։

Ի դիմաց խնամակալութեան դպրեվանուց

Ատենադպիր Ատենապետ
Գ. ՎՐԴ. ՊԱԼԱՔԵԱՆ Յ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ

ՏՕՔԹ. Ա. ԱՐԵՒԵԱՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ՖԻԼԱՏԷԼՖԻԱՅԻ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ ԵՒ ԱՆԴԱՄԱԶՆՆԱԿԱՆ ԳՈԼԷՃԷ
ՎԿԱՅՈՒԱԾ
Ապարթման Պալինէօ, Բերա Թէքէ. Պաշի
թիւ 37 45—50

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԽՈԼԵՐԱՆ

Առջի օրուան ժամը ութէն մինչեւ երէկ իրիկուան ժամը ութը քոլերայի 56 դէպք պատահեցան, որոնց 16ը մահացու։

◆

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Աթէնքի թերթերը կ'ըսեն թէ արտաքին գործոց նախարար Րիֆաթ փաշա Բարիզ իր պաշտօնատեղին երթալէ առաջ, Լոնտոն պիտի այցելէ կրետական խնդրին պատճառաւ։ Կ'ըսուի թէ Ռուսիա քօմիսէր Պ. Զայիմիսի պաշտօնավարութեան շրջանը աւարտելէ յետոյ պիտի առաջարկէ որ կրետական խնդիրը հանրաքուէով լուծուի։

ՄԻՋԱԴԷՊ ՄԸ

Անցեալ օր Ֆերիքէօյի լատին գերեզմանատան մէջ Ֆրանսացիներու կողմէ սգահանդէս մը կատարուեցաւ Խրիմի պատերազմին մէջ մեռնող զինուորներուն համար։ Այդ առթիւ օսմ. կառավարութիւնը ներկայացուցիչներ ու զինուորական ջոկատ մը ղրկած էր։ Յաջորդ օրը Իտալացիներն ալ սգահանդէս կատարեցին, բայց կառավարութիւնը այս անգամ ո՛չ ներկայացուցիչ և ոչ ալ զինուոր ղրկեց։ Այդ պարագան շատ գէշ ազդած է իտալական գաղութին վրայ և Թուրքիոյ ու Իտալիոյ յարաբերութեանց ցրտութեան կը վերագրուի։

ԱԼՊԱՆԻԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Տիաքովայի և շրջականերու Ալպանիացիները պատուիրակութեան մը միջոցաւ պիտի խնդրեն որ Մալիսորներուն տրուած առանձնաշնորհումներէն օգտուին բոլոր Ալպանիացիները։

ՊԱՀՐԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Թէրսանէի ամիրէ իչին պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումի օլան պիլմիւնագասա միւպայաա խըրլէճէկի էվվէլճէ իլան օլընան ալթմըշ պէշ գալէմ միւխթէլիֆ ճինս վէ իպատէ քէրէսթէնին ֆիյաթը հատտը լայըգը պուլտուղու թագտիրտէ ռումի աղուսթօսըն տօգուզունճու սալը կիւնիւ գարարը էվվէլինին վէ օն իւչիւնճի ճումա էրթէսի կիւնիւ տախի պատէզզէվալ սաաթ իքիյէ գատար նագտէ պէշ թէնզիլի գապուլիլէ գարարը գաթիյէսինին իճրա մուգարրէր պուլունմագլա թէնզիլ ֆիյաթլէ մէզքիւր քէրէսթէլէրին իթաալէ թալիպ օլանլարըն նագտէ օն նիսպէթինտէ թէմինաթ աքչէլէրիլէ պէրապէր եէվմ մէզքիւրէ տէկին Պահրիյէ Նէզարէթի տէօրտիւնճի տաիրէ լէվազըմ գըսմընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

27 Թէմուզ 327 3—1

⁂

10 գըթա մէվճուտ րէսիմ վէ թարիֆնամէ վէ շարթնամէսի մուճիպինճէ պէհէրի իւզ թօնօլուգ ախշապ քէօմիւր թօմպազը 800 լիրայի օսմանի։

Թէրսանէի ամիրէ իչին լիւզումի օլուպ պիլմիւնագասա թալիպինէ իհալէթէն ինշա իթտիրիլէճէկի էվվէլճէ իլան օլընան օն գըթա ախշապ քէօմիւր թօմպազընըն պէհէր գըթասը հիզասընտա կէօսթէրիլէն սէքիզ իւզ լիրայի օսմանի մուգապիլինտէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իշպու ֆիյաթ հատտը լայըգընտա թէնէզզիւլ էյլէտիկի թագտիրտէ ռումի աղուսթօսըն սէքիզինճի պազար էրթէսի կիւնիւ գարարը էվվէլինին վէ օն իւչիւնճի չարշամպա կիւնիւ պատէզզէվալ սաաթ իքիյէ գատար տախի նագտէ պէշ թէնզիլի գապուլիլէ գարարը գաթիյէսինին իճրա մուգարրէր պուլունմագլա մէզքիւր քէօմիւր թօմպազլարընը թէնզիլ ֆիյաթլէ ինշայա թալիպ օլանլարըն նագտէ օն նիսպէթինտէ թէմինաթ աքչէլէրիլէ պէրապէր եէվմ մէզքիւրէ տէկին Պահրիյէ Նէզարէթի տէօրտիւնճի տաիրէ լէվազըմ գըսմընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

327 Աղըսթօս 4 3—1

ԹՐՈՒԳ ՎԷ ՄԷԱՊԻՐ ԻՏԱՐԷՍԻՆՏԷՆ

Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի Կէմլէք-Եէնիշէհիր թարիգինին 22=506 մէթրօսընտա գատար օլան մահալլէրին թամիրի. պէտէլը քէշֆ մէճիտի 19 տան 23310, ասգը միւտտէթի 9 աղուսթօս 327։

Իզմիթ սանճագը միւթէսարըֆլըղը Իզնիք Մէքէճէ թարիգի ինշէրինտէքի թամիրաթ. պէտէլ քէշֆ 12870, խիթամը միւնագասա 3 աղուսթօս 327, ասգը միւտտէթի 6 աղուսթօս 327։

Պալատէ էսամիսի մահարրէր ինշաաթ վէ թամիրաթ հիզալարընտա մահարրէր մէպալիղ իլէ միւնագասայա վազ վէ ասգը թալիգ օլունտուղու թալիպ օլանլարըն շէրայիթի իհալէ վէ ինշաիյէյի էօյրէնմէք իւզրէ Նաֆիա Նէզարէթինտէ գօմիսյօն մախսուսընա վէ մահալլէրինտէն Նաֆիա գօմիսյօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

3 Աղըսթօս 327

Մ. ՏԻԱՄԱՆԹԻ

ՍԱԿԱՐԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼ
ԳԱԼԱԹԻԱ, ԽԱԼԻԼ ՓԱՇԱ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 5 ԵՒ 7

Մ. Տիամանթի տունը Ղալաթիոյ Սակարանին ու օտար երկիրներու սակարաններուն մէջ ընդունուած կամ չընդունուած արժեթղթերու գնում ու վաճառում կը կատարէ։

Այս միջոցիս իր տրամադրութեան տակ ունի.

ԳՆՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ
20 տասնձ. բժնթ. Կ. Պոլսոյ քարափներու։
2 » Պանք Օթօմանի։
20 Բաժնթ. սովորական Կ. Պոլսոյ քարափներու։
25 Բժնթ. Եսկիչէհրի չապալսին
20 » Սօր Քրմրէնի Լիմիթրաի։
2 Բաժնթ. Օսմ. Ապահով. Ընկ.։

ՎԱՃԱՌՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ
5 Բաժնթ. Տէրքոսի ընկերութեան։
25 Բժնթ. Աթէնքայի ծովախորշին։
20 » Պէրութ-Իզմիրի
10 Բժնթ. Օթօման Փրօթ ընկ.եան։
20 բժնթ. Փաշա Պաղչէի ապակեգործարանին։
10 » Բրինքիբօ Եօթէլի քլիւպին
25 » Մակեդոնական Ծխախոտի Ընկերութեան
25 » Սրղան չուլախի։
10 Պարտ. Բրինքիբօ Եօթէլի քլիւպին։
10 Բժնթ. Օթօման Փրօթ ընկ.եան։
—18—

ՍԱՆԻԹՕՐ

ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐԱԲԱՐ ԹՈԼԱՅԻ ԴԷՄ
ՁՕՐԱՒՈՐ ԶԷՆՔ ՄԸՆ Է

Եւրոպայի թէ՛ հանրային վայրերուն և թէ տուներուն մէջ գործածուած սոյն գործիքը, որ շատ լաւ ընդունելութիւն գտած է, գարշահոտութեան առաջքը՝ կ'առնէ և ամէն տեսակ միքրոպները բնաջինջ կ'ընէ։ Իրեն յատուկ անուշահոտութիւնը զովութիւն կուտայ մարմնոյն։

ՍԱՆԻԹՕՐ

Եւրոպայի մէջ հիւանդութիւններու դէմ ձեռք առնուած նախազգուշական միջոցն է։ ՍԱՆԻԹՕՐԻ շնորհիւ է որ Գերմանիոյ, Անգլիոյ, Ֆրանսայի և ուրիշ քաղաքակիրթ երկիրներու մէջ քոլերա, թիֆօ և ուրիշ հիւանդութիւններ չեն տարածուիր։

ՍԱՆԻԹՕՐ

Պարտաւորիչ կերպով կը գործածուի Եւրոպայի հանրային վայրերուն մէջ։

ՍԱՆԻԹՕՐ

Կեանքի պահպանիչ ըլլալով ամէն տեղ անհրաժեշտ է։

ՍԱՆԻԹՕՐ

Խիստ ազդեցիկ գործիք մը ըլլալուն, անիկա պէտք չէ անպակաս ըլլայ ո՛չ մէկ տունէ, դպրոցէ, գործարանէ, օթէլէ, հիւանդանոցէ, վերջապէս հանրային ու մասնաւոր ամէն վայրերէ և նոյն իսկ ճամբաներէ ու միջանցքներէ։

Ղալաթիա, Պալըգ Բազար, Էնտամէթարեան խանին թիւ 11 սենեակին մէջ «Սօսիէթէ Սանիթօր»ի կողմէ միայն կը ծախուի։ 11—36

ՕՐԻԱՆԹԱԼ ՔԱՐՓԷԹ ԸՆԿ.

ԴՐՄԱԳԼՈՒԽ
400.000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
Իզմիր, Քարափին վրայ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ
Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 327
Պոլիս, Պահչէ Գափու
ՍՏԱՄՊՕԼԵԱՆ ԽԱՆ

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԳՈՐԳԵՐՈՒ
ԱՄԵՆԷՆ ՃՈԽ ՄԹԵՐՔԸ
ՊԱՏԵՀԱՒՈՐ ԳՈՐԳԵՐ
ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ ԹՐՔԱԿԱՆ ԳՈՐԳԵՐՈՒ, ԱՄԷՆ
ԳՈՅՆԵՐՈՎ ԵՒ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ,
ԲԱՑԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐՈՎ
Քառակուսի կանգունը 40 դրուշ արժէք
ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՔԻԼԻՄ ԳՈՐԳԵՐ,
ՔԱՌ. ԿԱՆԳՈՒՆԸ 20 ՂՐՈՒՇ ԱՐԺԷՔ
ԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԽԻՍՏ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ԱՌԻԹ

ԱՆՎԻՃԵԼԻՕՐԷՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՎ ՇՕՔՕԼԱՆ

ՆԷՍԹԼԷ

շօքօլան է որ Զուիցերիոյ մէջ, Ալպեաններու ամենազուտ
կաթով պատրաստուած է

ՆԷՍԹԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ՇՕՔՕԼԱՆ
ամենէն սննդարար է եւ իր համը ամեն տեղ գնահատուած է։

ՆԷՍԹԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ՇՕՔՕԼԱՆ ԱՄԷՆ ԿԱՐԵՒՈՐ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

Տօքթ. Ա. ՄԻՄԻՏԵԱՆ
(ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՏՈՒԱՅԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ)

Աչքի, ականջի, քթի և կոկորդի։ Մասնագէտ Փրանս. Սէն-Պէնուա հիւանդանոցի։ Ակնաբոյժ Ալքասարեանի։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր 9—12 և 1—4 (Ը. Ե.) իր դարմանատունը՝ Բերա, Կալաթա-Սէրայ, նախկին քլինիք Տօքթ. Լամբրեանի։

Աղքատները ձրիաբար կը դարմանէ ամէն օր մինչեւ կէսօր իր դարմանատունը։ 54

ԱԾԻԼՈՒՄ, 1 ՂՐՈՒՇ
ԲԵՐԱ, ՍՍՄԱԼԸ-ՄԷՍՃԻՏ, ԹԻՒ 9
ՓԱՍԱԺ Տ'ԼՕՐՕՐ, ԹԻՒ 18
1—30

ՏՊԱՐԱՆ
"ԱՐԵՒԵԼՔ"
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ Գ. ՓՕՑԱՃԵԱՆ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԲՈԼՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒ ՄԷՋ.

ԶԳՈՒՇԱՑԷՔ ԿԵՂԾԻՔՆԵՐԷ

ՍԻՆԿԷՐԻ
ԿԱՐԻ
ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ

ԽԻՍՏ ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ
ՇԻՆՈՒԱԾՔ
ԵՒ ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ
ՆԻՒԹԵՂԷՆ

ՍԻՆԿԷՐԻ
ԿԱՐԻ
ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ
THE SINGER MANFG CO

ԱՇԽԱՐՀԻՍ
ԼԱՒԱԳՈՅՆ
ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ
ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԵՒ ԳՈՐ-
ԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ՀԱՄԱՐ

ՍԻՆԿԷՐԻ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղեր:

Բերա, 343, Մեծ Փողոց: Կալաթա, Սինկէր խան և Գարաքէօյ 120, Պոլիս, Սուլթան Պայազիտ, Սուլթան Համամ և Յաթիճ Հաֆըզ Փաշա 64, Սկիւտար Չարշըպոյի 15: Գարաքէօյ, Մուստաֆա Թեհանէ փողոց: Մաքրիքէօյ եսկա-Թուղլի հրապարակը: Պալատ, Բէօյիւք Պաշի փողոց 113: Պէշիկթաշ, Շիրքէթի Նաւամատոյցին դիմացը: Բաղչալըք, Թրամվայ ճամբայ 51

Տնօրէնութիւն Արեւելքի համար: Կ. Պոլիս Բերա Մեծ փողոց 343

مهم بر تبشیر

قوهٔ بدنیه‌سنی غائب ایتمش اولانلره

« امریتا » نام علاجز ضعیفلانمش اولان ارككی قوتلی وكنج ایدر. ضعف ومایوسیته دوشن بری كندیسنی یكیدن قوت واقتداره مالك ایده‌جك اولان چاره‌یی كندیسنه كوندره‌جكمه امین اوله‌رق بكا تحریراً مراجعت ایده‌بیلور . بو چاره‌نك استعمالیله آز بر مدتده كندیكزی ۱۰ دن ۳۰ سنه كنجلنمش حس ایده‌جكسكز . بكا مراجعت ایدن هر اركك طلبنك منتظماً اجرا ایدیله‌جكنه امین اوله‌بیلیر . بالكز بكا بر مكتوب یازوب پوسته مصارفی ایچون اوچ دانه غروشلق پول كوندرملیدر. «آمریتا» دن بر نمونه‌یی ـ بو علاجی استعمال ایتمكز بیلنمامك اوزره ـ بر پاكت درونده آدره‌سكزه كوندریرم . بكا كوندریلن بالجمله مكتوبلرك اسرارینك كتمنی تأمین ایدرم. تكلیفمی تأخیره ویاخود استخفاف ایله تلقی ایتمیوب بالعكس كسب عافیت ایچون كلن بو مناسب فرصتدن استفاده‌یه چالیشك!

ایشته قارتر سزه دیور : « آرتق مضطرب اولمایك، بكا یازك ، آرادیغكز چاره‌یی بوله‌جكسكز».

آدره‌س : غوراشیو قارتر : دائره ۳۰۳ درسعادت غلطه‌ده محمد علی پاشا خاننده نومرو ۴۹

ԱՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՄԸ

ԱՆՈՐ՝ ՈՐ ԿՈՐՍՆՑՈՒՑԱԾ Է ԻՐ ՖԻԶԻՔԱԿԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

«Անոնց համար, որոնք կը տառապին անկարողութենէ», ես պատրաստած եմ դեղ մը, որ կը բերէ նե՛ւ ուրախութիւն նե՛ւ յոյս: Ես ունիմ հրաշալի դարման մը անոնց համար, որոնց «ջիղերը» բոլորովին «քայքայուած» են գէշ ունակութիւններու հետեւանքով կամ անպատեհ պարագաներու ազդեցութեան տակ: Որպէս «**ԱՄՐԻԹԱ**» դարմանին հնարիչը՝ ես պարտք կը սեպեմ հնարաւորութիւն տալ ամէն մէկ անկարող և ջղային մարդու փորձել զայն «բոլորովին ձրիաբար», և վստահ եմ որ ան պիտի բերէ առողջութիւն և երջանկութիւն անոնց՝ որոնք լռելեայն կը տառապին:

Իմ դարմանս «բարիք մըն է ամէնուն», որովհետեւ ան կը վերականգնէ առողջութիւնը և ոյժը, բայց մանաւանդ պիտանի է հոն՝ ուր պէտք կայ զօրացնելու սեռական գործարանները, դարմանելով ամբողջ ջղային սիսթէմը: Ան կը կիրառուի մեծ յաջողութեամբ հոն՝ ուր անկարողութիւնը երեւան եկած է իբրեւ հետեւանք ոգելից ըմպելիներու, ծխախոտի չարաչար գործածութեան, թղթախաղի, սեռական չափազանցութիւններու, ինչպէս նաեւ այնպիսի ծածուկ և գէշ սովորութիւններու, որոնք վնաս կը պատճառեն սեռական կարողութեանը: Սեռական և ջղային սիսթէմի վրայ վնասակար ազդեցութիւն գործող գէշ սովորութիւններու թուին կը պատկանի նաեւ թանձր թէյի կամ սուրճի չարաչար գործածութիւնը, սնունդի պակասութիւնը և այլն: Անոնցմէ շատերուն, որոնք թէեւ այժմ կանոնաւոր կեանք կը վարեն, բայց լռելեայն կը տառապին պատանեկութեան սխալներէ, իմ դարմանս շուտով կուտայ այն երջանկութիւնը, որուն կը ձգտին այնքան բուռն կերպով:

«**ԱՄՐԻԹԱ**»ն պիտանի է ամէն տարիքի մարդոց համար:

«**ԱՄՐԻԹԱ**»ն աղբիւրն է ապաքինման:

Ան ուժ կուտայ սեռական գործարաններուն, նոր կենսունակութեան մը համար: Այն անհաճոյ նշանները, որոնք երեւան կուգան անկարողութեան հետեւանքով, բոլորովին կ'անհետանան, չի մնար այլեւս ծանրութիւն մը գլխուն մէջ, անհանգիստ քուն, մելամաղձոտութիւն և ուրիշ նման երեւոյթներ:

ԿԸ ՂՐԿՈՒԻ ՁՐԻԱԲԱՐ

«**ԱՄՐԻԹԱ**»ն անդամալոյծին առնականութիւն և պատանեկան առոգութիւն կը ներշնչէ: Ով որ յուսահատութեան մէջ ինկած է, կրնայ գրել ինծ, կատարելապէս վստահ ըլլալով թէ «ես պիտի ղրկեմ իրեն այն դարմանը որ նորէն ոյժ և կարողութիւն պիտի պարգեւէ իրեն»: Այդ դարմանին գործածութեան շնորհիւ դուք ձեզ 10էն 30 տարի աւելի երիտասարդացած պիտի զգաք: «Ով որ ինծ կը դիմէ», կրնայ վստահ ըլլալ թէ լիովին քօռրէքթ վերաբերում մը պիտի հանդիպի իմ կողմէս: Պէտք է միայն նամակ մը գրել, ներփակելով երեք հատ մէկմէկ դահեկաննոց նամակադրոշմ (փուլ) թղթատարի ծախքերու համար: Ես կը ղրկեմ փորձի համար «**ԱՄՐԻԹԱ**», խնամքով փաթթուած, այնպէս որ ոչ ոք կրնայ իմանալ թէ ինչ է ձեր ստացածը: Ինծ ուղարկուած բոլոր նամակներուն գաղտնապահութիւնը կ'ապահովեմ:

Մի՛ յետաձգէք և արհամարհանքով մի՛ վերաբերիք դէպի իմ առաջարկս, այլ փութացէք օգտուիլ պատեհ առիթէն՝ դարմանուելու համար:

«Քարթէր» կ'ըսէ. «Այլեւս մի՛ տառապիք, գրեցէ՛ք ինծի, և կը ստանաք այն՝ ինչ որ կը փնտռէիք»: Հասցէ՝

ՀՕՐԱՑԻՕ ՔԱՐԹԷՐ, Հատուած, թիւ **303**, Ղալաթիա, Մէհմէտ Ալի Փաշա խան, **49**: **Կ. ՊՈԼԻՍ**

قطران حقی اكرم

Goudron Hakki-Ekrem

مزمن برونشیتلره وقیشدن وانفلوئنزه‌دن قالمه سوره‌كلی اوكسوروكلره وبالعموم كوكس راحتسزلقلرینه قارشی تأثیر قطعیٔ شفابخشاسی اون بش سنه‌دنبری بالعموم اطبای عثمانیه واجنبیه وبیكلرجه خسته‌لر طرفندن بالتجربه اكلاشلمسی اوزرینه بك چوق تقدیرنامه‌لر وبرچوق سرگیلردن التون وكموش مدالیه‌لر قزانمشدر . نفس طارلغی تخفیف ایتدیكی كبی ورمك باشلانغجنده‌ده بك بیوك فائده‌سی كورینور. مركزی یكی پوسته‌خانه قارشوسنده عثمانلی اجزا دپوسی

طراش : ۱ غروش
بك اوغلنده آصمه‌لی مسجد نومرو ۹
« پاساژ دوروپ نومرو ۱۸

محمد رفعت

دیش طبیبی

باب عالی جاده‌سنده نور عثمانیه كوشه‌سنده پارس دارالفنوننده‌ن دیپلوماسی حائزدر ، دیشجیلك صنعتنك ترقیات جدیده‌سنی بالفعل تطبیق ایدر. مراجعت ایدنلر راحت راحت اغزی طادیله عودت ایدرلر .

SANITOR
bester automatischer Desinfektions-Luftreiniger
AROMAT
hervorragendster Zimmerluftverbesserer
SOPOR
hygienisch bester Seifenspender
SOPIN
flüssige Seife

SANITOR

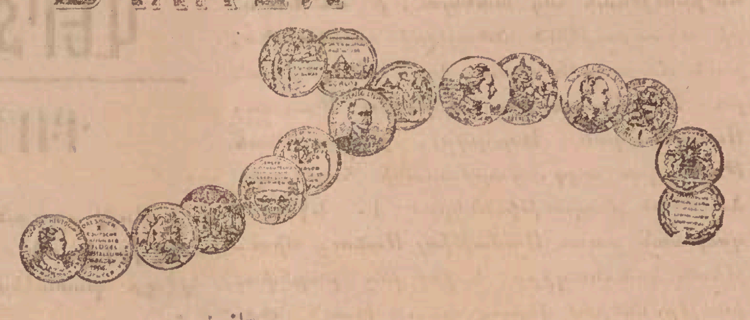

سانیتور

بتون خسته‌لقلره وخصوصیله قولرایه مكمل بر سلاح

اوروپانك كرك عمومی وكرك خصوصی محللرنده استعمال اولنه‌رق عمومك مظهر تحسینی اولان اشبو آلت دافع تعفن اولمقله برابر هر درلو میقروبلری تلف ایدر كندوسنه مخصوص كوزل بر رایحه‌سی واردر.

سانیتور : حیاتك محافظی اولمق اوزره اوروپانك هر طرفنده بك بیوك نام قزاندیغندن بتون اولركزده استعمالنی توصیه ایدرز .

سانیتور؛ قولرایه قارشی صوك بر تدبیر اولمقله برابر تیفو خسته‌لغنك منعنده خادم ومؤثر بر دوادر.

سانیتوری خانه، مكتب، اوتل، فابریقه، خسته‌خانه كبی ازدحاملی محللر ایله ابدستخانه‌لرده مطلق بولندیرملیدر.

یالكز غلطه‌ده بالق بازارنده أنوموتارخی خاننده ۱۱ نومروده (سوسیه‌ته سانیتور) اداره خانه‌سنده بولنور سپارش دخی قبول اولنور .

۲—۳۶

TRADE MARK Sievert

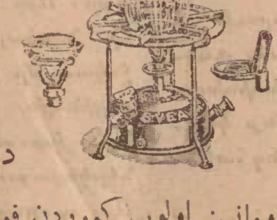

SVEA

« سوه‌ا » نام غاز اوجاقلری دونیانك الك برنجی نوع مارقه‌لی

اشبو اوجاقلر سسز قوقوسز، ودومانسز اولوب كموردن فوق العاده اوجوز واقونومیالیدر. بش دقیقه‌ده صویی قاینادیر ، اوطه‌لری ایصیدیر ، سوه‌ا مارقه‌سنه دقت ایتملیدر . یمكلری از زمانده پیشیریر . هریرده صاتیلور. یگانه وكیلی : استانبولده چاووزلی خاننده حایز وقوفمان .

ՍՎԷԱ՛ ՄԱՐՔԱՅՈՎ

ՔԱՐԻՒՂԻ ԿՐԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

9—10

✻ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ✻

Սոյն կրակարանը անձայն, անհոտ և անծուխ է: Ածուխի աղութեան պատճառաւ խիստ աժան ու խնայողական է այս կրակարանին գործածութիւնը: Հինգ վայրկեանի մէջ կ'եռացնէ ջուրը, սենեակը կը տաքցնէ և կերակուրները կ'եփէ, կարճ ժամանակի մը մէջ: Պէտք է ուշադրութիւն ընել մարքային: Ամէն տեղ կը ծախուի: Ընդհանուր ներկայացուցիչ ՀԱՅԶ ԵՒ ՔՕՖՄԱՆ, Պոլիս, Չավուշլը խան:

سرای همایونه مخصوص
یوسف عاصم كرید قندیه

اوتوز سنه‌دنبری محترم مشتریلریمك خشنودیتلری ایچون اعمال وطبخ ایتدیكم برنجی قندیه صابونلری تالق وطوپراقدن واجزای مضره‌دن عاری اوله‌رق، خانملرك صاچلرینی محافظه‌یه قارشو دفعاتله تجربه اولنمش وبابرات عالیشان قوقولی وقوقوسز ارمه‌لی صابونلریمك صورت اعمالنه برقات دها اعتنا ایدیله‌رك فیئات مقطوعه ایله قوقولیسی یدی بچق، ارمه‌لیسی آلتی غروش، پراكنده دخی صاتیلور. یمن قهوه‌سنك دخی اعلا وبرنجی نوعندن جلب ایتدیردیكم جهتله اوروپانك مخلوط ومغشوش قهوه‌لرندن مشتریلریمی قورتارمق وبو صورتله وطن ومملكته خدمت مفتخره اولمق اوزره قیه‌سی اون بش غروشه فروخت اولنمقده‌در، سپارش ایتمك ارزوسنده بولنانلر اصمه آلتنده یدی نومرولی مغازه‌یه تشریف ایتسونلر .

ԵՈՒՍՈՒՖ ԱՍԸՄ ԷՖԷՏԻԻ

ՕՃԱՌԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Նօ. 7, ԱՍՄԱ ԱԼԹԸ, Նօ. 7

Սոյն վաճառատունը երեսուն տարիէ ի վերին համբաւ հանած է կրետական իր անխարդախ օճառներովը, որոնք հիացմունքը կ'արժանին: [illegible] օճառներ ալ կը ծախուին: Այդ հանրածանօթ վաճառատունը, Եէմէնի ընտիր խահուէ բերած ըլլալով, տասնըհինգ ղրուշի կը ծախէ: 8—100

ՄՕՏԷԼ ԹՈՒՐՔԻԱ

ՄԻՔԱՅԷԼ ՏՕՆԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ԱՉՔԸ ԼՈՅՍ

ՀՈՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ԿՐԱԾ ՏԱՌԱՊԱՆՔՆԵՐԸ ԵՒ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԴԻՒՐԱՑԱԾ

Ահա նորահնար և ամէնէն կատարելագործեալ հովիչ մեքենան որ երկրագործներուն մեծ ծառայութիւն և դիւրութիւն կը մատուցանէ: Օրական 300 քիլէ ցորեն, գարի, վարսակ, կատուտ, թռչնակեր ամենամաքուր եղանակով կը զատէ ցորենէն, մէկ հովիկը չխառնելու պայմանաւ: Հողագործները ալ չտրտմին թէ օրը անձրեւոտ է, որովհետեւ նոյն օրուան ծեծուածը այն օրը կը հովէ և կը մաքրէ: Այսօրուան գործը վաղուան չի թողուր:

Մեր «Մօտէլ Թուրքիա» նորահնար հովիչ մեքենան գահաժառանգ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ.ի, Հէքիմ Պաշը և Ջամլըճաղըի ագարակները, Այազմայի և Ալի Պէյ գիւղի Կայս. ագարակները, Ֆլորիայ Յակոբ պէյ Տատեանի, Սան Ստեֆանօ Քալանթի Համբօբուլօյի ագարակը, Խազնէտար Մէհմէտ պէյի ագարակը, Ինճիրլի Չիֆթլիկ Սարգիս պէյ Սպարթալիի ագարակը, Չաթալճա պէյլէրպէյի Սալիհ էֆ.ի, Րոտոսթօ Սարգիս էֆ. Յակոբովիչի և բոլոր գիւղերու ագարակները, Սիլիվրի Օննիկ պէյ Յակոբովիչի ագարակը և բոլոր գիւղերը և ուրիշ բազմաթիւ ագարակները և գիւղերը փորձեր կատարելով անոնց գնահատման արժանացան և այժմ մեր մեքենան կը գործածեն:

«Մօտէլ Թուրքիա» մեր մեքենան ամէն կերպով պիտի գոհացնէ բոլոր երկրագործները: Դիւրամատչելի պայմաններ: Փափաքողներուն քաթալօկ կը ղրկուի: Դիմել մեքենայի հնարիչ և վաճառիչ **ՄԻՔԱՅԷԼ ՏՕՆԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՈՑ**

Կ. Պոլիս Ունգափան թիւ 723-729

20—16

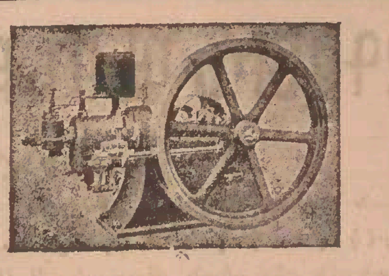

ՄՕԹԷՕՐ

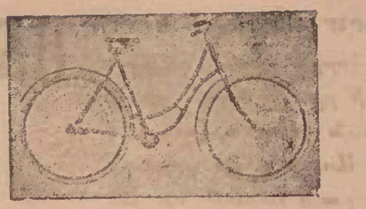

ՀԷԾԵԼԱՆԻՒ

ԱԼԻՒՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅ

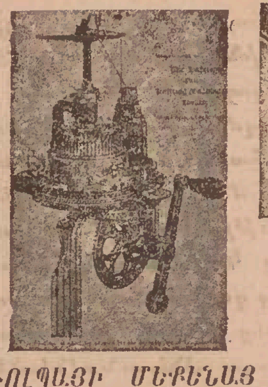

ԳՈՒԼՊԱՅԻ ՄԵՔԵՆԱՅ

ՕԹՕՄՕՊԻԼ

ԼԱՄԲԱՐ

Ռ. ԱՐԹԻՒՆԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Մեծ-Շուկայ, Ջինճիրլի խան

Եւրոպական ծանօթ և մեծագոյն տուներուն հետ մեր լաւ կարգադրութեամբ, կրնանք առաջնակարգ մարքաներով և անմրցելի գիներով հայթայթել մեքենայի վերաբերեալ ամէն տեսակ յանձնարարութիւն: Գաւառներէ եկած դիմումներուն անմիջական կերպով պատրաստ ենք տեղեկութիւն և գոհացում տալ: Գաւառներէն պարկեշտ գործակատարներ կ'ուզուին: 4—7

ՀԱՆՐԻՀ ԼԱՆՑ

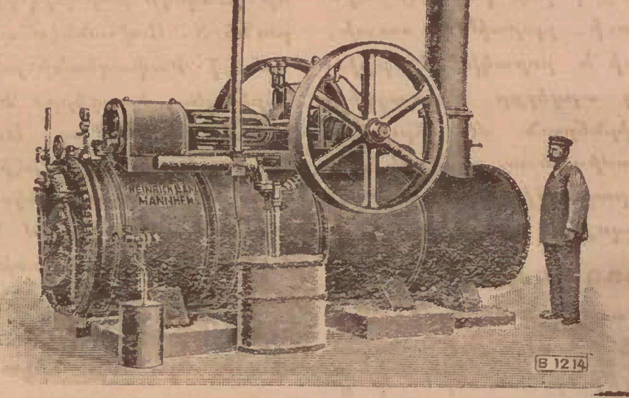

ԼՕՔՕՄՕՊԻԼ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿԻ՝ ՓՈՂՈՑԻ ՎԱՅՐԱՇԱՐԺՆԵՐ
«ՍԱՄՆԱԼԸՐԻ ՄԵՔԵՆԱՑ (ՄԵՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ)
ՅԱՐԴԸ ԿՏՐԵԼՈՎ ՀԱԿ ՇԻՆՈՂ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

ՖՐԻՑ ՊՐՕՔՇԻԲԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՂԱԼԱԹԻԱ ՎՕՅՎՕՏԱ ԽԱՆ

مانهایمده « هاری لانس » فابریقه‌سی معمولاتی

هر جنس لوقوموبیللر وسوقاق لوقوموتیفلری ، صمان كسوب بالیه یاپان ماكنه‌لر خرمن (باتوز) ماكنه ، امتیازلی :

عموم ممالك عثمانیه اجنته‌لری فریس بروقشییر وشركاسی

درسعادت غلطه وویووده خان

15-54

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Աւստրօ-ամերիկեան

(Cie de navigation Austro-Americana)

ԱՆԴՐԱՏԼԱՆՏԵԱՆ 45 ՇՈԳԵՆԱՒ

Կանոնաւոր մեկնում ամէն հինգշաբթի օր: Մասնաւոր դիւրութիւններ կ'ընծայուին հայ ճամբորդներուն: Շոգենաւերը կրկին պտուտակ ունին: Սնունդը խնամեալ է: Ելեկտրական օդափոխում և լոյս: Մարքոնիի դրութեամբ անթել հեռագիր: Բժիշկ և դեղ ձրի:

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել գլխաւոր գործակալութեան, Ղալաթիա, Շարապ իսկէլէսի փողոց, Լոյտ Օթրիշէն գործակալութեան նախկին շէնքին դիմաց և Արապեան խանին քովը թիւ 24: Ընդհ. գործակալ

ԹԷՕՏՈՐ ՔՈՒՐՍԻՕ

ԽՏԻՎԻԷԼ ՄԷՅԼԱՅՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԱՐԱԳ ԵՐԹԵՒԵԿ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՊԻՐԷՈՆԻ և ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ
ՄԻՋԵՒ. ԵԼԵԿՏՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջնակարգ նաւ.— Սեղանի գինին ձրի «Սաիտիէ» շոգենաւը, նաւապետ Ֆինալէյ, կը հասնի Աղեքսանդրիայէն Բշ. օր օգոստոս 21ին և պիտի մեկնի երեքշաբթի օգոստ. 22ին երեկոյեան ժամը 3ին դէպի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Իզմիր և Պիրէոն:

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

«Ասուան» շոգենաւը, նաւապետ Վաչաքի, 1911 օգոստ. 17 հինգշաբթի օր Սուրիոյ եզերքէն հասնելով, օգոստոս 19 շաբաթ օրը կը մեկնի դէպի Կէլիպօլու, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Հռոդոս, Մէրսին, Աղեքսանդրիա, Թարապուլուս, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բորթ Սայիտ և Աղեքսանդրիա:

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մէյմէնէթլի խան, Պոլիս՝ Վալիտէ Սուլթան խան:

Ալ ձկան իւղ մի խմէք
միայն
ԺԻՐԱՐԻ ԳԻՆԻ
խմեցէք
ԱՄԵՆԷՆ զօրեղ եւ անուշահամը
ճաշելէ առաջ մէկ մատէրի գաւաթ
խմելու է
Vin Girard

BANQUE D'ATHENES

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)

ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
50,000,000 Ֆրանք
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
9,275,000 Ֆրանք
Կեդրոնատեղի՝ Աթէնք

Մասնաճիւղեր.— Կ. Պոլիս (Ղալաթիա և Պոլսոյ գրասենեակներով), Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Խարթում, Մանսուրա, Զագազիգ, Լիմասօլ (Կիպրոս), Սելանիկ, Քավալա, Իզմիր, Քսանթի, Սէրէզ, Սամսոն, Տրապիզոն, Քիոս, Եանինա, Պիրէօն, Բաթրաս, Վօլօ, Շիրոս, Քալամաթա, Քերքիրա, Լարիսա, Հանիա, Գանտիա, Րէթիմօ (Կրետէ):

Հեռագրական հասցէ՝ ԱԹԷՆՕՔԼԷՍ

Աթէնքի պանքան կը զբաղի դրամատանց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխատուութիւն ապրանքներու և արժէթուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղչում, առնելիքի գանձում, վարկագրերու շրջաբերութիւն, փոխանակագիր, Թուրքիոյ ու Եւրոպայի քաղաքներուն վրայ չէքերու փոխանցում հեռագրաւ, հաշուընթաց:

Սակարանական գործառնութիւններ եւ արժէթուղթեր.— Սակարանական հրամաններու գործադրութիւն մեր ու Եւրոպական հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով: Արժէթուղթերու պահպանութիւն՝ աննշան վարձքի մը փոխարէն. Զեղչ և գանձում ամէն կարգի կտրօններու:

Աւանդ.— Աթէնքի պանքան դրամական աւանդ կ'ընդունի, տարին 3% (հարիւրին երեք) տոկոս վճարելով:

Խնայողութեան սնտուկ.— Աթէնքի պանքան՝ փոքր խնայողութիւնները քաջալերելու համար, խնայողութեան սնտուկի ստորաբաժանում մը կազմակերպած է, որով %ին 4 տոկոս կուտայ դրամական աւանդներու:

Առեւտրական ճիւղ.— Աթէնքի պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէլիրմէն խանի (Պոլիս, Եէմիշ-Իսկէլէսի) մէջ, նաւամատոյցին մօտ, իր մթերանոցին կ'ընդունի շատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յաճախորդներու ապրանքներուն պահպանութիւնը, թէ՛ իբր աւանդ և թէ իբր երաշխաւորութիւն իր փոխատուութեանց: Աթէնքի պանքային Լոնտոնի մասնաճիւղին մէջ ալ առեւտրական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առեւտրական գործերով կը զբաղի խիստ չափաւոր պայմաններով:

Ընդհ. տնօրէն
Ք. ՄԱՉԱՍ